

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 8. V Celovcu 15. avgusta 1872. XXI. tečaj.

Pridiga za XX. pobinkoštno nedeljo.

(Konec.)

In koliko premore taka stanovitna molitev, razjasnil je s prekrasno priliko: „Ko bi prišel — uči on — k tebi tvoj prijatelj o polnoči, in prosil te, da mu posodiš tri hlebe kruha, ti ga pa ne bi hotel uslišati koj, timveč se izgovarjal, da so duri že zaperte, in družina že spi, človek ta bi pa le ne nehal prositi in terkati, ali bi mu ne dal, kar mu je treba, samo da se ga znebiš?“ In sedaj poslušajte dobro, kaj je pristavil Zveličar: „In jaz vam povem, prosite, pa se vam bode dalo; iščite, pa bote našli; terkajte, pa se vam bo odperlo.“ (Luk. 11.) In sam Jezus ni mogel nič odreči tistim, ki so ga stanovitno prosili. Vzdihnila je žena kananejka: „Usmili se me, Gospod, sin Davidov! moja hči veliko terpi od hudíča!“ (Mat. 15, 22.) Ko vidi Jezus, da je ta žena tujka in ajdovske vere, ne odgovori jej ne besede. In pristopili so njegovi učenci k njemu s prošnjo, naj odpravi ženo, ker neprenehoma vpije. Ali sin Božji je odgovoril, da ta žena ni izraelskega rodú, in ni hotel je uslišati. Ali žena je neprenehoma prosila: „Gospod, pomagaj mi!“ Pa Jezus je tudi sedaj ni hotel uslišati; kajti ni prav, rekel je, jemati kruha sinovom, in metati ga psom. Žena pa le ni ponehala prositi, ampak reče: „Tako je Gospod! ali tudi psički pobirajo drobtine, ki padajo z miz njihovih gospodarjev.“ In sedaj jej ni mogel odbiti prošnje, ampak je rekel: „Žena, velika je tvoja vera, naj se ti zgodi, kakor ti hočeš.“ (Luk. 15, 28.) Prepričajte se bratje premili iz tega, kaj premore stanovitna molitev. Prosila je žena, prosili so za-njo tudi učenci; pa Jezus jih ni uslišal. Toda žena ni nehal prositi; in potem je storil tuji in ajdovski ženi, kar ni hotel storiti še na prošnjo milih svojih učencev ne. Ne prašajte tedaj, kedar vam gospod Bog ne usliši prošnje, ne

prašajte, pravim, zakaj vam je ne usliši. Morda niste prosili, stanovitno. Vi prosite sicer, kedar vas zadene kaka nadloga: Pomagaj mi, Gospod! Ali če vam hitro in mahoma ne dojde pomoč, pa nehate prositi. Prosite, kedar ste v kakej nevarnosti: Pomagaj mi Gospod! Ali če vam hitro in mahoma ne dospé pomoč, pa nehate prositi. Prosite, kedar vas napade kaka nesreča: Pomagaj mi, Gospod! Ali če vam hitro in mahoma ne dojde pomoč, pa nehate prositi. Vi tedaj ne prosite stanovitno, in zato vas ne usliši gospod Bog. Pravo je povedal sv. oče Bazilij: „Ker nisi dobil tega, kar si prosil, tvoja je krivica; ker si morda prosil za kaj, česar ti ni treba za zveličanje, ali pa nisi stanovitno prosil.“ (Serm. quomodo Deus adorandus.)

c) Da se nazadnje prošnja naša kot dim zlahtnega kadila vzdiguje gori pred prestolj Božji, da bode njemu mila in draga, in od njega uslišana, treba je tudi, da pride iz čistega serca. Molitev, ki pride iz nečistega serca, ostaja pri zemlji, kot dim Kajnovega darú, ter ne predira nebes. Tako je sini Adamovi! Zavoljo naših grehov pogosto obvrča Bog svoje obličje od nas, ter noče uslišati naših prošenj. Zato pravi sv. pismo: „Grešnikov Bog ne usliši, ampak če kdo Bogu služi, in njegovo voljo spolnuje, njega usliši.“ (Jan. 9, 31.) Tudi nam se pogosto godi tako. Prosimo, naj nas Bog reši hudega, sami pa se ne varujemo greha, niti si ne prizadevamo poboljšati se; zato se vresničuje tudi nad nami, da Bog ne uslišuje grešnikov. Prosimo, naj poboljša Bog naše otroke, in navdihne jih z dobrim duhom; ker jim pa sami dajemo črn izgled, jih pačimo in pokvarjamo, — zato se vresničuje tudi nad nami, da Bog ne usliši grešnika. Prosimo za dar čistosti, greha se pa ne ogiblujemo, nočemo premagovati sami sebe, nočemo se varovati te ali une priložnosti, ogibati te ali une osebe, zato se vresničuje tudi nad nami, da Bog ne usliši grešnika. Ali morejo take molitve in prošnje dopadati gospod Bogu? Ali niso celo prederzne in grešne? — To sodite sami! Žalibog, pogosto so naše prošnje take, da ne zaslužijo biti uslišane od gospod Boga! Mi ne prosimo dosti ponižno, niti ne tako stanovitno, kakor bi trebalo, — ne prosimo niti kot cestninar, niti kot žena Kananejka; in k temu pogosto tudi serce naše ni tako čisto, da bi se mogla naša molitev kot prijetna dišava dvigati gori k nebesom. „Prosrite in ne prejmete zato, ker slabo prosite,“ pravi sv. Jakob apostelj. In to je prvi vzrok, zakaj Bog ne usliši naših prošenj.

II. del.

Drugi poglavitni vzrok, zakaj Bog ne usliši naših prošenj, je, ker prosimo take reči, ki niso k naši sreči, ali ki bi nam celo škodovati utegnile. Takrat, kakor piše sv. oče Bonaventura, smo sicer uslišani, pa le po zaslugi, ali ne po naši želji. Kaj je to: po za-

slugi pa ne po želji? Poslušajte izgled, in bote kmalo razumeli! Ali je bil kdo vrednejši, da bi bil uslišan od Boga, kakor je bil sv. Pavel, ta izbrana posoda milosti Božje? Pa glej, vendar je tožil, da ni bil uslišan od Boga, ker je pisal tako-le: „Dano mi je želo v moje meso, in zato sem trikrat prosil Gospoda, naj bi odstopil od mene ta satanov angel.“ (II. Kor. 12, 8—9.) Gotovo je ta ljubljenec Božji prosil in molil s ponižnim srcem, prosil in molil s solznimi očmi, in jako žalostno, kar se vidi iz besed, s katerimi je tožil; bil je pa tudi stanoviten v molitvi, kajti prosil je trikrat. Pa vendar ni bil uslišan. Pa kaj pravim, da ni bil uslišan? Bil je uslišan — in ni bil uslišan! Po svoji želji ni bil uslišan, uslišan pa po zasluženji. Želo meseno, kakor si je želel, ni odstopilo od njega; ali pa mesto tega je dobil nekaj drugzega, dana mu je bila milost Božja, ker mu je tako-le odgovoril Gospod: „Dovolj ti je milost moja.“ (II. Kor. 12, 9.) Tako je dobil več, kakor je prosil, ker je z milostjo Božjo premagal poželjivo meso, in s tim dosegel je tim večje zasluženje in plačilo v nebesih.

Iz tega se prepričaj brat mili, s koliko skerbjo skerbi gospod Bog za tebe. Ti ga prosiš nekaj, — on ti pa ne dá tega. Pa zakaj ti ne dá? Ker tako je dobro za tebe. Ali ne misli, da je on ves oglušil tvojej prošnji; oglušil je tvojej želji in ti ne dá, česar želiš, pa ni oglušil tvojej zaslugi, in ti da, česar zaslužiš. Bog ti ne daje, kar ti ne bi koristilo, ali ti daje namesto tega nekaj boljšega, daje ti milost in moč da zmaguješ, kedar prosiš, da odstopi od tebe želo ali poželjenje tvojega telesa; — daje ti poterpežljivosti, kedar prosiš, da te zapusti bolezen; — daje ti blago, kterege ne zjé rija, niti segrize molj, kedar prosiš, da te reši siromaštva; — daje ti premagati, kedar prosiš, da te mine skušnjava; — in za vse nadloge in težave, preganjanja, križe in britkosti, kterih te noče rešiti, če ga tudi prosiš, za vse to ti bo dal krono večnega življenja. S tim se tedaj tolažite, bratje mili, kedar vam Bog ne usliši vaših prošenj. Ako vam Bog tudi ne da, za kar ga prosite, vendar-le ga ne prosite zastonj; kajti če vam tudi ne stori po vašej želji, stori vam pa po vašej zaslugi.

Mi prosimo pogosto, pa ne vemo, kaj prosimo. Tudi nam mora Jezus pogosto reči, kar je rekel materi, ki je z dvema sinoma prišla ga prosit, naj jej eden sedí ob desnej eden pa ob levej v njegovem kraljestvu, tudi nam pravim, mora pogosto reči, kakor je njej rekel: „Ne veste, kaj prosite.“ (Mat. 20, 22.) Prosimo, naj bi imeli obilno časnega blaga. Ne veste, kaj prosite, pravi nam Jezus; to bi vas utegnilo zapeljati, da bi postali leni, napuhnjeni, požrešni, utegnilo bi vam biti vzrok večnega pogubljenja. Prosimo, naj prejemamo hvalo in slavo od ljudi. Ne veste, kaj prosite, pravi nam Jezus; kajti slava tega sveta bi vas utegnila oropati slave in česti nebeške. Prosimo, naj nas mine vsaka reva in žalost, da živimo v radosti in veselju. Ne veste, kaj prosite! pravi nam Je-

zus; kajti časno veselje bi vas utegnilo pripraviti ob večno veselje v nebesih. Prosimo, naj nam ne umerje milo dete, ki leži v nevarnej bolezni. Ne veste, kaj prosite! pravi nam Jezus; to "dete, če sedaj umerje, bode angelj, in ko bi na dalje živelo na svetu, storilo bi mnogo grehov, narejalo bi vam mnogo britkosti in žalosti, ter ne bi ušlo časnej in večnej nesreči.

Ljubljenci Jezusovi! bodite terdno preverjeni, da ravno s tim, ker vas ne usliši vselej, vam je Gospod spričal največo svojo ljubezen. „Kakor zdravnik, — piše sv. Tomaž Akvinski, — ne dela po volji bolniku, kedar želi, naj mu ne daje grenkega zdravila, če on vidi, da mu je boljše po njem: tako tudi Bog človeku, ki v kakej nadlogi ječi, ne odjemi grenkega zdravila, če ga tudi prosí, ker vé, da mu služi v zveličanje.“ (In Job. 9. lec.)

Ko bi mi, dragi moji, vselej prosili za dobre in sebi koristne reči, in tako, kakor treba, gotovo bi nas gospod Bog vselej uslišal. O tem nas prepričuje sam Jezus, rekoč: „Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, dal vam bode.“ (Jan. 16, 23.) Toda mi ne prosimo vselej v njegovem imenu. Prašam vas: Ali prosimo v njegovem imenu, kedar prosimo za blago in zemeljske sladnosti? Gotovo ne! Ne, — ne prosimo ne v njegovem imenu, kedar prosimo za take reči; in zato nas ne uslišuje. Če pa prosimo pred vsem drugim vzlásti za milost Božjo, ktere nam treba, da bogaboječe živimo in se večno zveličamo, če prosimo, naj nam Bog podelí modrosti, naj nam odpusti grehe in nam pomaga, da stanovitni v dobrem ostanemo, — tedaj pa prosimo v njegovem imenu, in gotovo vas bode vselej uslišal. Salomon je prosil za take reči, in Bog ga je uslišal; cestninar je prosil, pa se je opravičen vernil na svoj dom; prosil je razbojnik na križu, pa si sprosil kraljestvo nebeško. Tako tudi mi, bratje mili, če bodemo prosili za take reči, bodemo uslišani, in vse drugo časno nam bode priverženo: „Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice, in vse drugo vam bo priverženo.“

Sklep.

Sedaj že veste, bratje mili, zakaj včasih Bog ne uslišuje naših prošenj. Ah morebiti ne prosimo tako, kakor bi nam trebalo prositi, ali pa prosimo za nepotrebne reči. Popravimo tedaj svojo molitev, molimo bolj ponižno, bolj stanovitno, skerbimo za to, da naše molitve izvirajo vselej iz čistega serca, nazadnje molimo tudi v imenu Gospodovem, prosimo za take reči, ktere so nam resnično koristne, pa bode Bog gotovo uslišal naše molitve, in nam privergel vse drugo, karkoli nam je potreba. Ti Bog, ti sam veš kaj nam služi na dobro. Naj se zgodi tedaj vselej tvoja volja! Mi vemo: tudi takrat, kedar se ne godí po našej volji, kedar nam ne uslišiš naših prošenj, da tudi takrat ne prosimo zastonj; ker nam

milostljiva tvoja roka podeluje boljših in dražjih darov, na ktere morda nikdar nismo pomislili. In zato kličemo zopet: Bodi volja tvoja; zgodi se, kakor ti hočeš, pa ne, kakor mi hočemo! Amen.

Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

„Razserdil se je njegov gospod, in izdal ga je trinogom, dokler ne spleča vsega dolga.“
Mat. 18, 34.

V v o d.

Strahovita je bila sodba, ktero je v današnjem svetem evangeliju izrekel gospodar nad svojim služabnikom. Dolževal mu je deset tisoč talentov; in ker ni imel s čim plačati, zapovedal je prodati njega, ženo in otroke, in vse imetje, da dolg poplača. Ali pozneje se ga je gospodar usmilil, odpustil mu je ves dolg, ker ga je služabnik serčno prosil za to; pa kmalo je minulo to usmiljenje; kajti ko je slišal, da se neusmiljeni ta služabnik ne usmili tudi svojega tovarša, dal ga je na novo poklicati, grajal ga je zavoljo terdega njegovega serca, in „v pravični svoji jezi izročil trinogom, dokler ne spleča vsega dolga“. Kakor to razklada slavni Kornelij a Lapide bil je ta dolg neizmerno velik, in kakor učijo sveti Janez Zlatoustnik, sv. Remigij in drugi, bili so trinogi, katerim ga je izdal, peklenski duhovi, ki so ga imeli mučiti na veke; kajti ni bilo verjetno, celo nemogoče, da bi ta služabnik kedaj izplačal tako neizmerno velik dolg.

Ta prilika, v Jezusu zbrani bratje, ki nam tako krasno razjasnuje, kako neizmerno usmiljen in neskončno pravičen da je Bog, ni zastonj zapisana v svetih knjigah. Tudi nas se tiče; tudi nam hoče, bratje mili, po besedah sina Božjega, tako storiti Oče nebeški, če ne odpustimo vsak iz serca svojemu bratu. Ali kaj pravim? Samo to? Res je, kdor ne odpusti, tudi njemu ne bode odpuščeno; ali to še ni dosti, da odpuščamo drugim; kajti razun tega, če ne poplačamo tudi, kar smo dolžni, če ne povernemo tujega, če ne popravimo in poravnamo škode, ki smo jo drugemu storili, bode tudi nam tako storil nebeški Oče, strahovite kazni gotovo nas čakajo. Tudi na nas se bo razserdil nebeški Oče, ako bližnjemu vsega ne povernemo, tudi nas bode pahnil v tisto temnico, iz ktere ne izide nobeden, dokler ne spleča vsega, do zadnjega vinarja.

Tako je bratje dragi! Služabnik v današnjem svetem evangeliju bil bi moral poverniti vse, kar je bil dolžen; ker pa ni mogel,

izdan je bil trinogom in veržen v ječo, iz ktere ni mogel priti prej, dokler ne spleča vsega do vinarja. Tudi nas bi, bratje mili, kedaj vergli spred obličja Božjega, ako ne poravnamo in ne poplačemo vse škode, bližnjemu storjene. In da vas obvarujem te nesreče, govoriti vam hočem danes s pomočjo Božjo o tem,

da smo dolžni škodo poverniti. Pravim tedaj:

1) Dolžni smo bližnjemu poverniti storjeno škodo,

2) Dolžni smo mu poverniti vso škodo, in

3) Dolžni smo mu jo poverniti koj, brez odloga.

S tim, bratje mili, naznanil sem vam, kaj bo obsegal in kako bo razdeljen moj današnji govor. Ti pa nebeški Oče, orosi nas z roso svojega blagoslova, da spoznamo, kaj smo dolžni bližnjemu, in da se pripravimo poverniti mu vso storjeno škodo. Pod brambo tvojo in v senci vsemogóčne tvoje milosti govoriti hočem na dalje jaz tvoj nevredni služabnik, govoriti v tvojem imenu.

Razlaga.

1. Pod to pogodbo samo Bog sprejema nas grešnike v svojo milost, ako si prizadevamo, kolikor je največ mogoče, popraviti storjeno hudobijo. Pod to pogodbo samo se nam bo odvalil težki kamen od serca, ki nas tišči zavoljo tujega blaga, če smo pripravljeni, lastniku ga poverniti. Delajmo tedaj, kar nam drago, če se obotavljamo in nočemo verniti tujega, krivično pridobljenega blaga, ako si ne prizadevamo popraviti drugemu storjene škode, vse dobre dela nam nič ne koristijo, nič ne pomagajo. Naj tedaj tudi molimo, m limo noč in dan, naj smo poterpežljivi, naj se postimo, naj se spovedujemo svojih grehov, naj delimo ubogajme, naj zidamo cerkve, terpimo tudi preganjanje za vero Jezusovo, nasprotovanja in bolečine, naj vse to delamo; prav lepo in dobro je, — če se pa s tujim, krivično pridobljenim blagom preselimo v večnost pred pravičnega sodnika, vse to nam ne bode čisto nič koristilo, Bog nas bode vendar obsodil. Tudi sveti zakramenti nam ne bodo nič hasnili, čeravno je v njih ta velika moč, da nas morejo opravičiti in posvetiti. Še le omadeževamo si dušo z božjim ropom in jo še bolj ranimo, ker nevredno prejemamo sveti zakrament. Lažnjiva je vsa naša pokora, dokler ne plačamo vsega dolga. Tega ne učim jaz, ampak to priča véliki cerkveni učenik, sv. Avguštin. Čujmo bratje, kaj veli on: „Če ne povernemo krivice, vsa naša pokora je lažnjiva.“ (Epist. 153. ad Maced.) Tedaj ti ne bode pomagal tudi zakrament svete pokore ne, brat mili, dokler ne poverneš in ne nadomestiš storjene škode. Ona grešnica Jeruzalemska, ktera je jokala ob nogah Jezusovih, je zadržala koj hitro milost, in odpuščeni so jej bili grehi; ali Caheju ni

došlo zveličanje prej, dokler si ni terdno predvzel in obljubil, da poverne in poravna, vse, dokler ni zdihnil: „Gospod, če sem koga ogo-ljufal, povernem mu čvetero!“ Ni drugače dragi moji! Kajti če bo po Jezusovih besedah že pogubljen tisti, ki od pravičnega svojega premoženja ne deli drugim, ki so v potrebi in sili: kako bi mogel pri Bogu milost doseči tisti, ki zaderžuje tuje premoženje, in noče verniti ga? Ne prašaj tedaj, brat mili kaj ti je treba storiti, da se ti ne godí tako žalostno, kakor služabniku v današnjem svetem evangeliju. Idi, pa plačaj, kar si dolžen, daj bližnjemu, kar je njegovega, poverni, nadomesti, popravi storjeno škodo; potem se moreš nadjati, da ne prideš v tisto ječo, v katero je bil veržen današnji služabnik.

Dolžnost to, namreč da poravnamo in povernemo škodo, nam nalaga sam Bog, in to zelo ostro. Kajti zapoved njegova, ki se glasi: „Ne kradi!“ ukazuje nam tudi, vsakemu dajati svoje. Dalje po Mojzesu govori sam Bog: „Ako kdo ukrade vola ali ovco, naj pet volov poverne za vola in štiri ovce za ovco. Ako kdo poškoduje njivo ali vinograd, in spusti svojo živino, da tuje popase; naj najboljše, kar ima na svojej njivi ali vinogradu, po cenjenej škodi poverne.“ (II. Moz. 22.) Tako govori Bog, in joj njemu, kdor prelomljava njegove zapovedi! Ne bode prejel milosti pri njem, dokler vsega ne poverne in ne popravi storjene škode. Čujte izgled, dragi moji! Sveti Amon je na gori Nitrija imenovanej živel ostro kot puščavnik. Bog je temu svetemu možu podaril veliko svetih in čudnih darov. Nekdaj so stariši bolnega sina pripeljali k njemu, ter prosili, naj mu pomaga. „Kaj ste prišli k meni?“ praša jih sv. Amon, „jaz ne morem pomagati; ne iščite tedaj pomoči od mene, pomagajte si sami. Pomagali si pa bote, ako povernete onej udovi to kar ste jej bili vzeli.“ Vsa plaha pogledujeta oče in mati svetnika, ni jima šlo v glavo, kako more puščavnik vedeti za hudobijo, katero sta bila skrivaj storila. Šla sta verniti udovi, kar sta jej bila vzela; in glej ozdravel jima je sin. Tudi v svetem pismu imamo takih izgledov, ki nas prepričujejo, da ena najpervih dolžnost je verniti tuje blago. Pobožni Tobija ni hotel terpeti nič tujega v svojej hiši. Nekokrat mu je žena Ana prinesla domu kozliča. Slepí Tobija zasliši glas njegov, in hitro reče: „Pazite, da ni ukraden, vernite ga koj gospodarju.“ (Tob. 2, 21.) Jasne te Božje besede in izgleda, dragi moji, imejmo vedno pred očmi, in naj nas opominjajo na to, da smo dolžni bližnjemu poverniti storjeno škodo. — Da pa spolnimo to dolžnost, moramo bližnjemu

2. poverniti vso storjeno škodo, katero smo mu napravili na blagu ali poštenju in dobrem imenu, ali na njegovem zdravju in kakor si bodi. Verniti tedaj mu moramo vsako njegovo reč, naj je velika ali mala, mnogo ali malo vredna. Če nimamo tiste vzete reči, moramo mu dati za-njo drugo, ki je ravno toliko vredna. Moramo mu poverniti tudi tisti dobiček, ktereга bi bil on lahko

imel, ako bi mi ne vzeli te reči. Ti si na primer bližnjemu odoral njivo, premečnil mejnik. Ali mar misliš, da je dosti, ako mu poverneš oni pedenj, oni laket ali kos zemlje, ki si ga prioral sebi? Ti mu moraš poverniti tudi vse to, kar bi si bil lahko dobička pridobil s to zemljo; drugače bode Gospod tudi s tebo storil, kar je bil storil s služabnikom v današnjem sv. evangeliju; razjezil se bo, in izdal te trinogom, dokler ne splečaš vsega svojega dolga. — Ti si bližnjemu vzel kako reč. Ali mar misliš, da je to dosti, ako mu jo poverneš? Ti mu moraš popraviti tudi vso od tod nastalo škodo in mu poverniti ves dobiček, ki bi ga bil imel iz one reči, ako bi mu je ti ne bil vzel; sicer bo Gospod tudi s tebo storil, kakor je storil s služabnikom v današnjem svetem evangeliju; razjezil se bo, in izdal te trinogom, dokler ne splečaš vsega svojega dolga. Ti pa praviš morda: Ako vse povernem in popravim vso škodo, obožal bom sam sebe in svojo rodbino pahnil v največo nesrečo in pomanjkanje. Le živi, kakor ti je drago, in delaj, kar te je volja; goljufuj svojega bližnjega, kradi mu, in ne vračaj mu nič, ampak obdržuj za-se; ali bodi pa ob enem tudi prepričan, da te bo krivično blago žgalo in sicer vekomaj žgalo, in da ne bode donašalo nobene sreče, nobenega blagoslova ne tebi, ne tvojej rodbini. Kralj Ahab je vzel vinograd Nabotu. In kaj je koristilo njemu, kaj koristilo njegovim otrokom? Imel je sedemdeset sinov, njegov zarod bi bil mogel živeti mnogo stoletij; pa glej v petnajstih letih so pomerli vsi njegovi sinovi, ter ni ostal ne eden, ki bi bil vžival Nabotov vinograd. Naučite se bratje mili iz te prigodbe, da ne bi ne vam, ne vašim otrokom kaj koristilo po krivičnem potu pridobljeno blago. Krivično blago nima blagoslova, in kakor uči sv. pismo, krivično blago ne pride na tretje koleno. Čujte nazadnje, kaj piše sv. Hieronim: „Boljše je zmanjšati blago in imetje, kakor zgubiti zveličanje svoje duše.“ (Epist. 11.)

Človeku pa se more škodovati ne samo na blagu in premoženju, ampak tudi na poštenju in dobrem imenu; zato smo dolžni poverniti tudi škodo, katero smo napravili bližnjemu na česti in poštenji. Ah kako pogosto in kako zelo z obrekovanjem in opravljanjem škodujemo bližnjemu! Ah kako je to velika krivica, kedar se mu jemlje poštenje in dobro ime! Ali morda ni tako? Ali ni to silna krivica, kedar se s strupenim svojim jezikom dotičeš bližnjega? Kedar ga ropoš poštenja pred ljudmi, veljave, ljubezni, zaupanja, in ga pogosto tudi pripraviš ob vso časno srečo, in ga pahneš v zaničevanje in sramoto tako, da pride ob službo in kruh. Kdo drug je dolžen poverniti to škodo storjeno bližnjemu s tvojim strupenim jezikom? Ti si se zelo pregrešil proti svojemu bližnjemu, in zato si mu mnogo, — verlo mnogo dolžen. Tudi tebi hoče storiti Gospod, kakor je storil služabniku v današnjem sv. evangeliju; razjezil se bode, in izdal te trinogom, ako ne prekličeš vsega, kar si krivo govoril o svojem bližnjem, ako ne popraviš, škode storjene

mu na poštenju. Idi tedaj, prekličiči, poverni, popravi vse, v čemur si z jezikom škodoval svojemu bližnjemu. Stori, kakor sv. Ignacij. Dokler je bil še malo dete, zapeljali so ga drugi dečki na tuji vert, kjer so ga nagovarjali, naj ž njimi sadje terga. In on privoli. Dečki so to tako zvito in skrivno storili, da je sumnja letela na človeka, ki je bilo čisto nedolžen in po nedolžno kaznovan. Kaj pa sv. Ignacij, on je bil žalosten, ker je nedolžen človek moral mesto njega terpeti. Sv. Ignacij je poznej postal duhovnik, in se vernil v svojo domovino. Kaj pa tu stori? Koj v svojem prvem cerkvenem govoru je očitno povedal, kar je bil še mlad fant storil, se je spovedal svojega greha, in razglasil, da je nedolžen tisti človek, ki je moral terpeti mesto njega. Očitno ga je prosil za odpuščanje, ter pošteno mu povernil z denarjem, ki ga je dobil po očetu. Tako, mili moji, prizadevajmo si tudi mi, da povernemo in popravimo vse, karkoli smo krivega storili svojemu bližnjemu.

3. In to naj storimo hitro, brez odlašanja; ali če nam to ni mogoče pa naj vsaj prej ko je mogoče. Dokler ne poverneš tujega, dokler ne poravnaš bližnjemu škode, dotlej terpi tvoj greh, in ostaneš ti grešnik. Ne mudi se tedaj in ne odlašaj plačati, kar si dolžen. Ne mudi se in ne odlašaj poverniti tujega blaga. Ne obotavljaj se in ne odlagaj preklicati, kar si krivega in neresničnega govoril o svojem bližnjem. Čim dalje to odlagaš, tim teže to poravnaš; kajti tim teže se boš ločil od krivičnega blaga, tim večja postaja škoda bližnjemu storjena. Vsak dan, vsako uro se povečava tvoj greh, in raste tvoj dolg. Poverni tedaj koj, brez odlašanja! Ali misliš, da ti bode to kesneje, o drugem času ložej? Ah ne goljufuj samega sebe! Ti nimaš pisma, da te jutri ne bo zgrabila nemila smert. Nek goljuf, ki je odkladal od daes do jutri, da poboljša svoje življenje, je na smertnej postelji poklical spovednika, da se spokori. Spovednik ga opominja, naj poverne in popravi, kar je bil napravil krivice. Grešnik pa mu je odgovoril tako-le: „Ah, že je prepozno!“ In res je bilo že prepozno! Sini Adamovi, kar menite storiti jutri, storite danes, ker ne veste, ali bote jutri še mogli ali ne! Ne odlašajte verniti, kar ste dolžni, koj povernite brez odloga. Vzemimo si za izgled Zaheja. On je rekel: „Če sem koga ogoljufal, povernem mu čvetero.“ Ni rekel: povernil bom, ampak: povernem; ni rekel: kesneje bodem to storil, ampak: storil bom koj, poravnal, povernil. Vzemimo si za izgled sv. Edvarda, kralja angleškega. Silne hudobije so se godile po deželi, ko je sveti ta služabnik Božji zavsedel očetov prestolj. Kradlo in ropalo se je, da je bilo groza. Kaj je perva njegova skerb bila in prvo opravilo, ko je prevzel vlado? Koj in pred vsem je skerb, da se poravná storjena škoda, da se poverne vsakemu svoje. Pred vsem tedaj je to, in sicer ostro zapovedal, da se poverne vse krivično blago, ktero si je kdo prisvojil, in sicer da se pravično poverne storjena škoda, pa vsakemu. Prepričan je bil ta služabnik Božji,

da drugače njegovo vladanje ne bilo bi srečno, in da blagoslov Božji ne bi počival na njegovem kraljestvu. Tako, bratje mili, tako vračujemo tudi mi vsakemu! Ne obotavljajmo se tedaj dati, kar smo komu dolžni! Morda pa sedaj marsikdo rame mika, ter pravi: Ah jaz bi rad povernil vse, ali umerl je tisti, kteremu sem škodoval; ni mi tedaj mogoče poverniti. Da, bratec mili, žalostno je to, ker si čakal poverniti tako dolgo, da je umerl tisti, komur si bil dolžen poverniti. Pa on ima morda otroke, rodbino, dediče; njim tedaj daj, njim poverni, kar si njemu ostal dolžen. Naj ne reče nobeden: „Težko mi je to storiti, izdal bi se, sramujem se in bojim, da ne zgubim poštenja in veljave pred ljudmi.“ Naj bo kakor hoče, drugače ni mogoče, da se ti pomore! Sveti Ignacij se ni sramoval niti bal, da bode zgubil poštenje, ko je očitno povedal, kar je bil hudega storil; ne sramuj se tedaj tudi ti ne, niti se ne boj! Lehko moreš poverniti skrivaj, brez strahú, da zgubiš poštenje in dobro imé. Daj spovedniku, naj on skrivši poravná; ako pa ne more se zgoditi drugače, naj ti tudi škoduje in te boli: prvo in najpotrebniše je, da se znebiš greha, kar se pa le zgodi, ako poverneš in poravnáš krivico in škodo.

Sklep.

Ali čas je že, da sklenem današnji svoj govor. Slišali ste, prijatelji premili, da smo dolžni poverniti bližnjemu storjeno škodo, ako je mogoče koj, brez obotavljanja. In sedaj si poglejte v serca, sprašujte svojo vest in razglejte se, če imate kje kaj, kar ni vaše po pravici. Če imá kdo med vami krivično blago, oh, naj se usmili svoje duše, in naj ne vleče sebé grešnega tega bremena v večnost. Poverni tuje, popravi škodo bližnjemu storjeno; poverni in popravi koj, brez odloga, če nočeš biti veržen v ono ječo, v katero je bil veržen današnji evangeljski služabnik. Stori tedaj, stori koj, kar bi rad storil kedaj o smertnej uri. Če pa ne moreš poverniti vsega, če ne moreš poravnati tako, kakor si dolžen, in če ne moreš drugače, pa poverni vsaj, kaj in kolikor moreš. Če ne storiš tega, ostaneš dolžnik, in ne bodeš utekel onej ječi, iz ktere ne izide nobeden, dokler ne spleča vsega dolga do poslednjega vinarja. In zato, če želiš z mirno dušo in brez strahu se preseliti v večnost, ter tu zapustiti svojim otrokom blagoslov Božji, skerbi za to, da v tvojej hiši ne bo ne enega krivičnega žeblja. Amen.

Pridiga za XXII. pobinkoštno nedeljo.

„Kaj me skušate, hinavci?“
Mat. 23, 18.

V v o d.

Zeló zvite so bile besede, ktere je spregovoril hudobni duh našej materi Evi v sv. raju. „Ne bodeta umerla, rekel jej je hudoba, ampak odperle se vama bodo oči, in bodeta kot božovi, če jesta ta sad.“ Zeló zvite, pravim, so bile te besede; kajti če tudi so se videle mile in sladke, vendar niso merile nikamur drugod, kakor da se pogubi vesoljni človeški rod. Tako zvite so bile tudi besede, ktere so govorili farizejski poslanci Jezusu, ktere nam danesnje sveto evangelije predlaga za preišljevanje. Kako ponižno so se mu približali ti hinavci! Kako so ga hvalili, ter v zvezde kovali zavoljo tega, da je resničen. „Učitelj! tako so mu govorili hinavci ti, vemo, da si resničen, da kažeš pot Božji, in da ti ni mar za nobenega.“ Na jeziku jim je bil med, v sercu pa strup; prišli so v ovčjej koži, znotraj pa so bili grabežljivi volkovi; prišli so kot najzvestejši prijatelji, v sercu pa so bili sovražniki. Oni so hvalili Jezusa vpričo, ob enem pa tudi gledali, kako da ga vjamejo v besedi; prežali so, da kaj izvabijo iz njega, kar bi mu pozneje mogli očitati, s čimur bi ga mogli okriviti in tožiti. Mislili so namreč: Naj nam odgovori na zastavljeno vprašanje tako ali tako, ne bo nam ušel. Če poreče, da je prav dajati cesarju davek, zameri se ljudstvu; če pa poreče, da ni prav dajati cesarju davka, zatožimo ga cesarju kot puntarja in zapeljivca ljudi. Ali Jezus je poznal hudobijo njihovega serca, potegnil jim je šemo z obraza, in osramočene odpravil od sebe. „Kaj me skušate hinavci?“ tako jim je rekel; hotel je reči: Vi niste željni mojega nauka, vam ni mar za resnico, vi ste prišli samo zato, da preobračate moje besede in me pogubite.

V Jezusu zbrani bratje! Taki ljudje, ki so na videz dobri in pošteni, od znotraj pa polni hlimbe in goljufije, ki se kažejo od zunaj kot dobri in pobožni, taki ljudje se imenujejo hinavci. Takih hlimbenih in zvutih ljudi je tudi sedaj mnogo, mnogo, morda tudi med nami. Ni še izmerlo to farizejsko pleme. Hinavci so zelo nevarni ljudje, ker jim ni zapisano na čelo, kakošni da so; in zato je zelo težko se jih ogibati. Da, pravim:

Hinavci so gerdi sleparji.

Kajti oni:

- 1) sleparijo druge, in
- 2) sleparijo tudi sami sebe.

Od tega vam hočem danes govoriti. Utisnite si v serce današnje moje besede, da poznate, kako gerd in velik greh da je hinavstvo, in da se ga tim skerbneje varujete.

I. del.

Hinavec je kot ura, ki drugače kaže, in drugače bije. On drugo misli, drugo govori, drugo dela. Po zunanje se dela za človeka dobrega in poštenega, vznotraj, v sercu pa je poln vsake hudobije. On je kot ponarejen denar, zunaj pozlačen, od znotraj pa svinčen in železen. Da ložej doseže svoj cilj, zná se kot hudič spreminjati v angelja svitlobe, zna govoriti tako milo, in se obnašati tako lepo, kot najboljši in najverliši človek. Tako je koj s početka storil tudi hudič, da je premotil tudi naše perve stariše! Da mu je njegova brezbožna namera tim gotovejše šla iz pod rok, spremenil se je v kačo, najbolj zvito žival, lagal Evi sladko in milo, zbudil napuh v njej, in obetal jej zlate gore. Ali niso tako po hudičevo ravnali tudi vsi drugi hinavci, o katerih beremo v svetem pismu? Ali ne veste, kako se je hlinil Ananija, in Safira, žena njegova, da goljufata aposteljna Petra? Ali ni tako ravnal tudi Herod, ki je prav milo rekel sv. trem kraljem, naj skerbno poprašujejo po detetu, in še pristavil, da tudi on pojde poklonit se mu; prav za prav je pa le stregel po življenju detetu. In kaj naj povem o znanem hinavcu, ki je poljubil Zveličarja našega, v sercu pa redil izdajo? S poljubcem in sladkimi besedami: „Bodi pozdravljen mojster!“ izdal ga je njegovim neprijateljem.

Nu bratje, sodite sedaj sami, ali ni hinavec vražji slepar? Drugim sleparjem se moremo ogniti kedaj pa kedaj, ali tim, ki se nam na videz prilizujejo in sladkajo, v sercu pa kopljejo jamo pod nami, tim se je pa zeló težko ogniti. Hinavec slepari prijatelja, slepari ženo in otroke, slepari vse ljudi. Pa kaj pravim, da slepari samo ljudi? On ko bi mogel, presleparil bi tudi Boga. Ko bi Bog z vsevidečim svojim očesom ne gledal v najskrivnejše kotiče našega serca, moral bi hinavca imeti za zvestega svojega služabnika, ko vidi njegove poste, molitve, miloščinjo in druge po zunanjem dobre dela.

Hinavec se obnaša ravno tako, kakor so se obnašali farizeji. On se posti, kakor so se postili tudi farizeji, ali posti se zato, da to ljudje vidijo in razglašujejo. On sklepa roke, dviga oči k nebu, bije se po persih, moli, kakor so molili farizeji, zato da ljudje vidijo in razglašujejo. On deli ubogajme, kakor so delili farizeji, da to ljudje vidijo in razglašujejo. On dela mnogo dobrega, ali vse

samo za čest in hvalo človeško. Kedar ga pa ne gledajo ljudje, tedaj pa dela po volji in želji svojega pokvarjenega serca. O vsakem hinavcu se more reči, kar je sveti Pavel rekel krivemu preroku, kteremu je bilo imé Elima: „O polni vse goljufije in vse lažljivosti, sin hudičev, sovražnik vse pravice, ne nehaš prevračati pravih potov Gospodovih!“ (Djan. ap. 13, 10.) Tako se more reči vsakemu hinavcu; kajti hinavec je hujši, kakor očitni grešnik. Očitni grešnik vsaj ne slepari drugih, ampak se kaže očitno, kakoršen je. Očitni grešnik si ne jemlje hvale, ki mu ne gré, ampak se izdaja sam zasramovanju, in noče, da ga imajo ljudje za boljšega, kakor je. Hinavec pa, če tudi je hudoben, prodaja se za dobrega, in marsikako dobro pa abotno dušo stermoglavi za sebó v večno pogubljenje. Zato tudi pravi sv. Ambrož: „Hujši je tisti, ki je hudoben, pa se prodaja za dobrega, kakor tisti, ki je očitno hudoben.“ (In epist. 1. Timot.)

Hinavec, ali nisi kačja zalega? Glej, čemu se kažeš za boljšega, kakor si v resnici? Hudoben si, pa hočeš, da te imajo za dobrega? Terd si, pa se delaš usmiljenega. Zakaj se kažeš čistega, ko ti je serce polno nečistosti? Zakaj se kažeš pobožnega, ko ti serce nič ne vé za to? Zakaj se delaš za to, kar nisi? In zakaj nisi to, za kar se delaš? Zakaj ne skerbiš s toliko marljivostjo za svoje poboljšanje, kolikor skerbiš za hinavstvo? Zakaj bi ne mogel postati v resnici dober in pošten človek? Sveti Bazilij, kakor priča sv. Gregor Nazianski, je najbolj skerbel za to, da ne bi bil samo drugim se zdel dober, ampak da bi v resnici tudi bil dober. Ti hinavec pa, ti ravnaš ravno nasprotno; ti delaš za zunanje, ne pa tudi za notranje. Ali nisi tedaj nesramen slepar? Ti slepariš ljudi, slepariš sam sebe in slepariti hočeš celó samega Boga! Ti si toraj slepar! Ali sleparstvo to škoduje največ tebi, o čemur se bodeš kedaj z grozo prepričal, ako ne misliš na poboljšanje. Spoznal boš dobro, da si sam sebi največ škodoval, sam sebe zeló goljufal; o tem, kakor se nadjam, te hočem prepričati v drugem delu.

II. del.

Sveti Gregor véliki primerja hinavca tici, ki se imenuje noj ali štruc. Kakor noj, pravi ta sveti oče, ima perote ali habe, pa vendar ne more letati; ravno tako tudi ima hinavec zunaj podobo svetosti, pa vendar ne ve in ne zna sveto živeti. Ali kaj pomaga in koristi hinavcu imeti perote, nositi podobo dobrega in pobožnega človeka, če pa ni dober in pošten? Kaj mu pomaga in koristi, če se na teh perotah, ki si jih je priobesil, ne more vzdigniti k Bogu? Res je, on zná s plaščem čednosti in pobožnosti zakrivati gerdobijo svojega serca, zna zakrivati svoje hudobije; ali enkrat se bode vendar-le odkril svetu v svojej gerdi podobi, in ljudje ga bodo tim

huje zasramovali in zaničevali, čim bolje so ga prej cenili, spoštovali in se mu zaupali. Če pa tudi ostane svetu skrita njegova hudobija, če tudi premoti kratkovidne ljudi, vsegamogočnega Boga pa ne bode goljufal! Bog pozná vse njegove misli, besede in djanja.

Hlini se tedaj hinavec, kaže se pobožnega, če pa v resnici nisi pobožen, to ti ne koristi nič. Kaži se ponižnega; če pa nisi ponižen, to ti ne koristi nič. Kaži se prijaznega in prijateljskega; če pa kuhaš jezo in serd v tvojem sercu, to ti ne koristi nič. Kaži se usmiljenega; če pa v resnici nisi usmiljen, to ti ne koristi nič. Moli, posti se, deli ubogajme; če ti pa to ne teče iz dobrega serca, če to delaš samo zavoljo posvetnih reči, za svet in hvalo človeško, ne pa za Boga in nebesa, vse to ti ne pomaga nič. Bog te bo sodil kedaj, pa ne po tem, s čimur se hliniš, kakoršnega se kažeš ljudem, ampak po tem, kakoršen si v resnici. Kaj ti bode to pomagalo in koristilo, če te bodo po smerti hvalili ljudje na zemlji, če te pa ne pohvali večni, vsevedoči in pravični sodnik? Kaj ti bo pomagalo in koristilo, če te bodo po smerti hvalili ljudje na zemlji, če te pa ne pohvali večni vsevedoči in pravični sodnik, kaj ti bo pomagalo in koristilo, če bodeš hvaljen tam, kjer te ne bode, tam pa, kjer bodeš, boš gorel v večnem ognju! Ljudi si mogel premotiti, ali Boga pa ne bodeš! Vsevedoči ta pregledovalec serc in obisti je rekel na usta pobožnega Joba to-le: „Da noben hinavec ne pride pred njegovo obličje.“ (Job. 13, 16.) Tedaj tudi ti ne bodeš prišel pred njegovo obličje, ampak se bodeš ves prestrašen in osramočen prepričal, da si sam sebe zeló zeló ogoljufal.

Odrešenik naš se je do vseh grešnikov ljubeznjivo obnašal. On ni nobenega grešnika izključil iz ljubezni svoje, samo hinavskim farizejem, samo gerdim hinavcem se je grozil strahovito. Tako strahovito se jim je zagrozil, ko je rekel: „Kače, gadja zalega! kako bote ubežali sodbi pekla?“ (Mat. 23, 33.) Farizeje je večkrat Jezus imenoval „pobeljene grobe, ki so od zunaj lepo beli, a od znotraj polni mertvaških kosti, polni vsakoverstnega smradu;“ imenoval jih je tudi „grabežljive volkove v ovčjej koži“. In ta gospod, ki se je tako ostro grozil hinavcem, dokler je živel na zemlji, ali jim ta gospod more milostljiviš biti, ko jih bo sodil kot večni, pravični sodnik? Ah takrat bode spoznal vsak hinavec, kako zeló je goljufal samega sebe! Ali ne bodo tebi, hinavec, tedaj od groze pokale kosti, ali ne bodeš od sramote poobesil oči, kedar vsevedoči in pravični sodnik vsemu svetu odkrije tvojo hlimbo in goljufijo, s katero si sleparil toliko ljudi? — Ali ne bodo tebi takrat od straha in groze pokale kosti, ali ne bodeš od sramote poobesil oči, kedar vsevedoči in pravični ta sodnik vsemu svetu odkrije, da nisi bil tako ponižen, kakor si se kazal; da nisi bil tako darežljiv, tako usmiljen, tako čist, tako zmeren in poterpežljiv, kakor si se kazal? Kako ti bo pri sercu, prašam te še enkrat, ko bode vsevedoči in pravični ta sodnik odkril vsemu svetu, da si bil samo kot pobeljen

grob, od zunaj sicer lep, ali od znotraj poln napuha, skoposti, nevošljivosti, goljufige, požrešnosti, jeze in lenobe? Videl bodeš, videl bodeš takrat nesrečnik, da tudi očitni grešniki pojdejo v nebesa, in da se samo tebi ne bodo odperle vrata kraljestva nebeškega. Videl bodeš, kako Jezus vse skesane in spokorne grešnike sprejema, ter pelje v večno življenje. — Videl bodeš, kako med krivičnimi bogatini stopa Zahej v nebesa; videl bodeš, kako je med očitnimi grešnicami tudi Magdalena postala blažena nebeščanka, videl bodeš tudi prešestno Samarijanko iti skozi vrata nebeške, videl bodeš, kako se tudi razbojniku Dizmu odpirajo nebesa, ne bodeš pa videl ne enega hinavca ne. In to terdim, brat mili, po svetem pismu, ker tako uči negoljufna beseda Božja. Imamo namreč v svetem pismu dovolj izgledov, da so se zveličali tudi največi grešniki, ali nimamo ne enega, da se je zveličal hinavec. Ali ne bode tedaj enkrat mnogo boljše za očitne grešnike, ki se spokoré, kakor za hinavce? Oni so se namreč spokorili, ter nazadnje vendar spolnili voljo Božjo, kterej so se bili ustavljali poprej; hinavci pa, ker so menili, da so dobri, zanemarjali so poboljšati se, in tako so v slepoti svojej šli s tega sveta. Ker so se neočiščeni, nespokorjeni preselili v večnost, ali jim je mogoče doseči milosti in usmiljenja pri Bogu? Rekel jim bode takrat Jezus, kakor pravi sv. Matevž: „In delež jim bo dal s hinavci; tam bo jok in škripanje z zobmi.“ (Mat. 24, 51.)

Sklep.

Hinavci! Ali niste tedaj neumni slepci? Res je, da sleparite druge, ali najbolje sleparite sami sebe. Pridite vsaj enkrat k pameti in ne kažite se samo, ampak v resnici bodite dobri! Sleparija ima kratke noge in le nekoliko časa terpi. Enkrat pride čas, ko bote pred celim svetom stali v svojej pravi podobi. Kaj vam bode tedaj pomagala in koristila sleparija? Če tudi utečete sodbi in kazni tega sveta; ali bote pa mogli uteči tudi sodbi peklenskega ognja? Ne bodete ne, gotovo ne! Vsevideče oko Božje bo posvetilo v temne dela vaše, in zgrabila vas bo pravična njegova roka. In zato predragi, varujmo in otriesimo se vsega hinavstva, ne kažimo samo, ampak tudi v resnici bodimo dobri! Skerbno se varujmo tega farizejskega kvasa, ne delajmo se, ne kažimo se boljši, kakor smo v resnici. Poslušajmo soveto, kterega nam svetuje sveti Pavel na koncu današnjega berila, prizadevajmo si, da bodemo „čisti in brez spodtikljeja v dan Kristusov napolnjeni s sadom pravičnosti, po Jezusu Kristusu v čest in hvalo Božjo.“ (Filip. 1, 10—11.) Amen.

Pridiga na god posvečevanja vseh cerkev.

„Danes je tej hiši zveličanje došlo.“
Luk. 19, 9.

Vvod.

Zaslovel je Jezus po Jeruzalemu in po vsej njegovej okolici. Vse ljudstvo je govorilo o njem, o njegovem nauku in o čudežih, ktere je delal, vsak si je želel videti njegovo preljubeznjivo obličje. Kaj čuda tedaj, da si je želel tudi Cahej, premožen cestninar, videti Jezusa, kedar je zvedel, da pojde skozi mesto Jeriho. In splezal je na figovo drevo, ker se je bal, da bi zavoljo svoje majhne postave ne mogel videti tega, kterega je želel videti. Glej, že gré Zveličar, in sila veliko ljudi za njim, že se približuje Caheju, in vidi v sercu gorečo željo njegovo. Ali bi mogel iti mimo njega predobri Gospod, in ne spregovoriti mu prijazne besede? Ali bi mogel iti mimo premilostljivi Zveličar, ki je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega, in kteremu je bilo največe veselje, najti zgubljeno ovco? Ni mogel nikakor, dragi moji! Ampak pristopi k njemu, in mu reče: „Cahej, hitro stopi doli, ker danes moram v tvojej hiši ostati.“ Kakor človek, ki je ves pobit in potert, čuti veliko veselje, ako mu nenadoma dojde kaka pomoč, ravno tako se je tudi Caheju zaveselilo serce, ko je zaslišal te presladke besede Jezusove. In zato se je hitro spustil z drevesa, da bi peljal Jezusa v svojo hišo. Ali judje, ki so imeli Caheja za grešnika, so godernjali, češ, da zahaja k grešnemu človekn. Ali Cahej, razsvitljen z milostjo Božjo, sklene za terdno, poboljšati svoje življenje. In da se priporoči v milost Jezusu, ter ljudem zamaši usta, reče mu: „Glej, Gospod polovico svojega premoženja dam ubogim, in ako sem koga kaj ogoljufal, povernem mu čveterno!“ Tega dobrega sklepa se je veselil Jezus, in da v njem vterdi Caheja, reče mu: „Ne boj se Cahej, kajti danes je došlo zveličanje tvojej hiši, — tebi in vsej tvojej družini.“

Postojmo tu, v imenu Božjem zbrani bratje! Kakor je z Jezusom došlo zveličanje Caheju in njegovej hiši: ravno tako je došlo zveličanje tudi tej hiši Božjej takrat, ko je bila posvečena službi Božjej. Prav je tedaj, da ukazuje sveta mati cerkev brati in premišljevatii danes ta oddelek svetega pisma od Caheja; kajti danes obhajamo spomin posvečevanja te cerkve, s kterim je tudi njej zveličanje doslo. Da! velika sreča je došla tej cerkvi pri posvečevanji. O tem hočem vam danes govoriti in pravim:

Pri posvečevanju je došla tej cerkvi in tudi nam velika sreča. Cerkev je postala

- 1) hiša, kjer Bog sam prebiva, in
- 2) hiša, kjer mi dobivamo prevelike milosti.

Iz tega pa se učimo, da smo dolžni radi hoditi v cerkev in spodobno se tam obnašati.

O ko bi tudi mi bili tako žejni zveličanskega nauka, kakor Cahej! O da bi tudi mi kakor on, vedno želeli s srcem resnično se poboljšati, kedarkoli v tej hiši vidimo Zveličarja na oltarju v presvetem zakramentu, ter željno poslušali njegove božje besede! Poslušajte me tedaj!

I. del.

Da smo dolžni v cerkvi se obnašati lepo in spodobno, vidi se že iz tega, ker je cerkev hiša Božja in prebivališče njegovo.

Cerkev se po vsej pravici more imenovati hiša Božja in prebivališče njegovo. Tu je še posebno pričujoč presveti Gospod, ki sicer s svojo pričujočnostjo napolnuje celi svet; kajti tu ni samo to, da se vse godi njemu na čest in slavo, „da se poveljuje njegovo imé vekomaj;“ tu ni samo to, da se spolnuje ono, kar je rekel sin Božji sploh: „Kjer se dva ali trije zberó v mojem imenu, tam sem tudi jaz med njimi,“ tu Bog ne prebiva samo tako, kakor v tempeljni jeruzalemskem, ktereга je Sin Božji imenoval „dom Božji,“ in „hiša molitve,“ ampak tu Bog osebno prebiva v podobi kruha. Tu v podobi kruha prebiva tisti vsegamogočni Gospod, na ktereга besedo je svet postal, in ki ga bode zopet uničil s svojo vsegamogočno besedo; in za tega delj se more reči o vsakej cerkvi katoliškej, kar je bil Bog rekel o tempeljni jeruzalemskem: „Posvetil sem si to hišo, . . . da postavim svoje imé tam na večno, in da so moje oči in moje serce tam vse dni.“ (III. Kralj. 9, 3.) Tu noč in dan prebiva nas neskončni Gospod, in od tod nas vedno kliče k sebi: „Pridite k meni vsi, ki ste bolni in v nadlogah, jaz vas bom ozdravil, pokrepil, in vam vpokojil duše.“ Tako je v naših cerkvah Bog pričujoč in to je velika sreča za nas. Pobožne duše so tu v cerkvi — pred Jezusom v presv. zakramentu — dobivale velike milosti in dobrote. Tako je sv. Tomaž Akvinski, ki je večkrat pred svetim zakramentom klečal, občutoval rajsko veselje in pretakal presladke solze. Pa tudi nejeverci so od Jezusa, ki tam v tabernakeljni po cerkvah stanuje, prejeli velike gnade. Poslušajte, kaj se je, — ni dolgo temu, — dogodilo v Rimu. Alfons Ratisbone, terdovraten jud in zasmehovalec svete vere katoliške, je prišel meseca januarja 1842. l. v prekrasno cerkev svetega Petra. Morete si misliti, zakaj da je prišel notri. Prišel je samo zato, da bi mogel reči, da je tudi on bil v tej, po vsem svetu slovečej cerkvi, in da

je pregledal njene lepote. Ali ko je stopil notri, začuti hipoma, da mu je nenavadno strepetalo serce, in se mu razgrela z nekakošnim ognjem. Aj, kako je tu lepo in prijetno; tu ni zemlja, tu so nebesa, reče sam sebi. Približa se k oltarju, v katerem se hrani presveti zakrament, ne more dalje z mesta, tako ga je obšla sveta groza. Sam je pravil pozneje, ko se ne bi bil umeknil s tistega mesta, bi se mu bila pamet zmešala. In šel je v prostorno kapelo presvete device Marije. Tu se malo odehne in pravi sam sebi: Tu se mi ni bati; čutim, kako me varuje neizrekljivo usmiljenje! In terdovratni ta jud in zasmehovalec katoliških zakramentov se brez odlašanja verne v katoliško cerkev, in ostane zvest in bogaboječ katolik. Še zdaj živi kot menih v Jeruzalemu pri sv. grobu. Glejte, dragi moji, kako je s sveto grozo prevzela pričujočnost živega Boga nekerščenega nejeverca, in kako je prerodila njegovo dušo! Vi pa bi se ne obnašali lepo in spodobno na tem kraju, kjer posebno prebiva Sin Božji? Vam pa ne bi se zbudile v sercu nikakoršne dobre misli in želje, kedar stopite na ta sveti kraj? Poslušajte, kako se je vselej lepo in spodobno obnašala v cerkvi sveta Elizabeta, hči Andreja II., kralja ogerskega. Ona je vselej, kedar je prišla v cerkev, snela z glave kraljevsko krono. Kedar jo je poprašala Sofija, mati njenega zaročenca, čemu to dela, odgovorila jej je: „Ne spodobi se mi z dragim kamenjem nalepšanej biti na tistem mestu, kjer vidimo glavo Jezusovo s ternjem okronano.“ Sveti Martin škof se je stresel pogostokrat po vsem životu, kedar je stopil v cerkev. Ko so ga enkrat vprašali, čemu se trese, odgovoril je: „Kako ne bi se bal in tresel, kedar pomislim, da grem pred veličastvo Božje, pred vsevedočega Gospoda, pravičnega sodnika!“ Nikoli ga ni bilo videti v cerkvi sedečega ali stoječega, razen kedar je maševal, ali kedar je kako drugo službo opravljal. Glejte, predragi, tako se je obnašala v cerkvi sveta Elizabeta, tako se je obnašal sveti Martin. O da bi se tudi mi vsi obnašali tako lepo, tako spodobno, kedar dojdemo v cerkev, v hišo Božjo! O da bi se spominjali, da smo pri svojem Bogu! O ko bi vsak, ki stopi čez cerkveni prag, rekel sam sebi: „Sedaj sem pred Bogom in Zveličarjem svojim, ki me bode morda preje, kakor se nadjam, poklical na svojo ostro sodbo.“ Ko bi vsak mislil na to, gotovo bi se lepo in spodobno obnašal. Poslušajte izgled!

Viljelm, vojvoda akvitanski, je doprinesel velik greh, pa ni hotel se spokoriti. V takem stanu je šel v cerkev: pa nasproti mu pride do cerkvenih vrat sveti Bernard, in mu spregovori tako-le: „Prosili smo te, ali ti nisi maral za naše prošnje. Glej tu svojega sodnika, v kterega imenu se vpogiblje vsako koleno; glej tu je pričujoč on, kteremu bo kmalo v roke prišla tvoja duša. Ali hočeš tudi njega prezreti, kakor si bil prezerl naše prošnje.“ Na te besede se je stresel vojvoda na vsem telesu, britko se razjoka, in prosi Boga za odpuščanje. Tako bi zaklical tudi jaz, nevredni slu-

žabnik Božji, zaklical bi vsakemu, ki se nespodobno obnaša na tem svetem kraju. Rekel bi mu: Glej tu svojega sodnika, v kterega imenu se vpogiblje vsako koleno, kteremu bo preje ali sleje padla v roke tvoja duša. Pomisli, kako se je treba obnašati tukaj! Veljakom tega sveta se uklanjaš do černe zemlje, nočeš se ponižati pred svojim in njihovim Gospodom, pred kraljem nebes in zemlje! Ako stopiš v palačo kakega gospoda, gledaš, da se spodobno obnašaš; kaj v hiši Božjej pa se ne bi spodobno obnašal? Ali ne veš, kako se je nekdanj shudil in zjezil Sin Božji, ko je videl, kako so se judje nespodobno obnašali v tempeljnu jeruzalemskem? Pervokrat, koj s početka svojega učenja, je izgnal iz njega prodajalce in kupovalce, ter jim prekucnil mize; drugokrat pa malo pred svojim britkim terpljenjem je izgnal iz tempelja tiste, ki so se nespodobno obnašali v njem. Tu pravi sv. Vincenc Ferreri: „Mnogo grehov je bilo storjenih v Jeruzalemu, ali le enega ni tihi in krotki Zveličar svaril tako ostro, kakor tega.“ — No sedaj mi povejte sami, bratje ljubi, ali ni ta naša cerkev, in vsaka katoliška cerkev mnogo svetjša, kakor je bil tempelj Salomonov v Jeruzalemu? In iz tega sodite sami, ali ne zaslučuje vsaka nespodobnost, v cerkvi storjena, da se še ostrejši kaznuje? Pa vendar, vendar se mnogi ne obnašajo tako v cerkvi, kakor se spodobi! Ah, žalibog, kako se mnogi tu nespodobno obnašajo! K oltarju obračajo herbet, v cerkvi se razgovarjajo, smejiijo, razgledujejo, stojé po koncu in nóčejo vpogniti svojih kolen pred gospodom nebes in zemlje. Kakor se nespodobno obnašajo tu, ravno tako nespodobno odhajajo od tod. Malikovalec pade na tla pred svojim malikom, ki si ga je naredil iz lesa, in Turčin si ne upa zašepetati, nikari pokašljati pri grobu svojega Mahomeda; Turčin v svojem molišču ne gleda okoli sebe, in kedar gre iz njega, stopa do vrat zadnjišči, da grobu svojega preroka ne pokaže herbta. In kako se obnašajo kristijanje v hiši samega Boga, v hiši pravega, živega Boga! Pa menim, da se to vas ne tiče, bratje ljubi, ker se vi, kakor upam, lepo in spodobno obnašate v hiši Božjej. In prav imate; kajti v cerkvi se morate lepo in spodobno obnašati ne samo zato, ker je cerkev hiša in prebivališče Božje, ampak morate spoštovati to sveto mesto tudi zato, ker se nam v njem delé veliki darovi in milosti Božje; o čemur v drugem delu.

II. del.

Moramo se v hiši Božjej lepo in spodobno obnašati, ter vredno spoštovati to sveto mesto tudi zato, ker v njem zadobivamo nezimerne dobrote. Tu nam neprenehoma izvira studenec žive vode; tu je oni nevsahljivi studenec iz kterega nam neprenehoma teče obilica darov in milosti Božjih.

Ta hiša je prvič: hiša molitve. Tu morete posebej sami za-se ali pa z drugimi skupej moliti; tu se morete v molitvi ali z duhovnom, ali z angelji, ali s Kristusom samim združiti, ter si od Boga sprositi to česar zavoljo svojih grehov niste vredni. Gospod na višavah je obetal kralju Salomonu, kedar mu je postavil krasni tempelj v Jeruzalemu, da bodo oči njegove vedno odperete, in ušesa vedno pripognjene prošnjam, ktere se bodo tam razglaševale. Kaj molitvam pa, ktere molimo v cerkvi katoliškej, ktere molimo v hiši in v prebivališču njegovega edinorojenega Sina, tim molitvam pravim pa bi bil gluh neskončno dobri Bog? Ne verjamem tega, temveč sem terdno prepričan, da mnogo dopadljivejše gleda to hišo in prebivališče svojega Sina, o katerem je rekel sam: „Ta je moj preljubi Sin, nad katerim imam dopadenje.“ In zato se zatekajte le-sem zaupljivo vselej, kedar bodete hoteli Boga vredno hvaliti za prejete dobrote, ali pa njegovo presveto imé s pobožno pesmijo slaviti in poveličevati. Zaupljivo pravim se zatekajte le-sem; kajti tu imá Bog svoj zemeljski sedež, tu sprejema prošnje, hvalo in udanost človeško. Zatekajte se le-sem, ker tu morete povedati vse, kar vam je na sercu, kar vas tare in muči. In zagotavljam vas, da nikdar ne bodete zastonj tožili, nikdar zastonj prosili, kakor se vam pogosto godí, kedar pri ljudeh iščete kako pomoč; kajti on, ktereга prosimo v cerkvi, je vsemogočen gospod in neskončno dobri oče, ki je rekel: „Kličí me v potrebi na pomoč, in jaz te bodem uslišal.“

Ali ne slišite pa tu tudi glas pridigarjev? Ali se vam ne oznanuje beseda Božja. Ta beseda nas pa napotuje in posvečuje k večnemu življenju, ona vas spodbuja, da se kesate grehov, da se poboljšate in spolnujete voljo Božjo? Tu se vam oznanuje evangelije Jezusovo, in sicer po pravih poslancih apostolskih. In oznanuje se vam ravno tako, kakor so ga bili oznanovali in učili aposteljni in sveti očetje, oznanuje se vam celo in čisto. Zato, če želite vedeti, kaj je učil, kaj so oznanovali njegovi aposteljni, prihajajte le-sem, tu morete vse to zvedeti.

In kaj bi še le rekel o tistih milostih, ktere nam izvirajo tu iz presvete daritve svete maše in svetih zakramentov? Tu se ponavlja po nekervavem, kar je bil po kervavo storil sin Božji na gori Kalvariji. S to nekervavo presveto daritvijo moremo zadobiti vse tiste neizmerne zasluge in milosti, ktere nam je bil zadobil Sin Božji s svojo bitko smertjo na lesu sv. Križa. Tu se tudi sedaj še daruje za nas svojemu Očetu nebeškemu prečisto jagnje, tudi sedaj še nas zagovarja pri njem, ter zadostuje za nas pravici Božjej.

Sedaj pa pridite, in preglejte milosti, ktere nam izvirajo iz svetih zakramentov. Ali se ne moremo ž njimi oprati, očistiti, opravičiti, pokrepiti, poterditi in posvetiti? Ali se nismo tu z vodo in s svetim Duhom duhovno prerodili k novemu življenju? Ali se nam ne odpuščajo tu grehi tako, da nam se povrača prejšnja ne-

dolžnost in zgubljena milost Božja? Ali se ne hranimo s tistim kruhom angeljskim, ki nam je zastava večnega življenja? Ali se ne posvečuje tu tudi ženitbena zveza, ali ne dobivajo tu tisti, ki se zaročajo, obilnih milosti, da morejo poterpežljivo prenašati težave svojega stanu, in zvesto spolnovati svoje svete in težke dolžnosti? In naposled ali ne nosi duhovnik od tukaj duševno zdravilo bolnim, da jim zaceli duševne rane, ter jih okrepi na pot v neznano večnost? O kdo bi naštel vse tiste milosti, ktere zadobivamo v cerkvi Gospodovej? Ali nam je tedaj mogoče ne ceniti, ne spoštovati tistega svetega mesta, v katerem nam izvira nevsahljivi studenec milost Božjih? Ozrimo se na svoje ljube prednike, kako so oni cenili in spoštovali cerkve. Oni so spoštovali vsako cerkev kot prebivališče Božje, v katerem si je Gospod nebes in zemlje postavil zemeljski sedež, kjer odpira svojo darežljivo roko. In zato so lepšali cerkve, kar največ se je dalo. Mnogi so imeli toliko spoštovanja, toliko ljubezen do teh Bogu posvečenih cerkev, da so se šteli za srečne, ako so mogli s svojimi rokami delati in pomagati, ko se je zidala cerkev. Ko so v mestu Assisi zidali cerkev svetega Damijana, pridruži se težakom sveti Frančišek, in je s težaki donasal kamenje, apno in pesek, ter stregel zidarjem. Najbolje pa so naši predniki skazovali, kako ljubijo in spoštujejo cerkve, s tem, ker so radi in marljivo vanje zahajali. Muditi se v domu Gospodovem, to je bilo našim bogaboječim prednikom najslajši, najprijetniši kratekčas; z Bogom se razgovarjati v njegovej hiši, ter njemu služiti, to jim je bila največa radost in sladkost. O ko bi tudi nam gorelo serce od tolike ljubezni do svetih cerkev! O da bi se tudi mi s svojim življenjem obrnili k Bogu, kakor Cahej, pa bi tudi nam došlo zveličanje iz te hiše, ter izlil bi se na nas blagoslov Božji.

Sklep.

O ti sveta hiša Božja! Ti si slavnejša in imenitnejša, kakor so največe in najlepše sgrade in dvorovi veljakov tega sveta! Ti si prebivališče Božje, ti hraniš tisto nevsahljivo blagajnico, iz ktere si more vsak vzeti, kar mu je treba, da očisti in posvečuje svojo dušo. Ali vam je tedaj mogoče ne ceniti, ne spoštovati te hiše, tega prebivališča Božjega? Ali nam je mogoče, v njej se obnašati nespodobno? Mi te spoštujemo, mi te cenimo, kar največ moremo, sveta cerkev! In zato hočemo marljivo le-sem zahajati, in radi te obiskovati. Ti pa Gospod na višavah, ki po svojej vsemogočnosti prebivaš tudi tu na oltarju v presvetem zakramentu, daj, da bi se naše prošnje in molitve kot miloduhteči dim zlahtnega kadila vzdigovale gori na tvoj nebeški dom! Nagni svoje uhó našim molitvam, usliši nas, in usmili se nas! Amen.

Pridiga za XXIII. pobinkoštno nedeljo.

„Gospod! moja hči je sedaj umerla.“
Mat. 9, 18.

V v o d.

Smert grabi in kosi vse od kraja. Kolikokrat se zgodi, da mora mladeneč pred starcem, sin pred očetom, hči pred materjo se vleči v hladni grob. Ah joj nam, tako pogosto vzdihujejo sivoglavi, stari stariši, joj nam starcem! Nadjali smo se, da nam bode na stare dni dete streglo, da nam bode podpora, da nam bode zatisnilo oči za večno spanje; ali oh, nemila smert nam je ugrabila ljubljeno dete, in nas pustila tu! Tako, v Jezusu zbrani bratje, žalujejo pogosto mnogi stariši, ravno tako, kakor je žaloval nesrečni oče, o katerem nam pripoveduje današnje sveto evangelije. To je bil Jair, starašina učilnice. Imel je edino hčer, deklico dvanajst let staro; pa čujte, umerlo mu je edino to dete! Kaj mu je bilo storiti sedaj? Z žalostnim in razjokanim srcem je tekel k Jezusu, ter milo prosil: „Gospod! moja hči je sedaj umerla.“

Bratje in sestre v Jezusu! tudi nam bode kedaj udarila zadnja ura. Tudi nam se morda že bliža smert, morda že meri na nas z ognjeno svojo strelo. Tudi mi se bodemo ločili od tega sveta, in od vsega, kar nam je na njem milo in drago. Kri nam bo zastala v žilah, oči nas bodo zapustile, srce bo nehalo biti, in svet nam bo zginil izpred oči, in duša se ločila od telesa. Kristijani in bratje mili, ali pa kedaj pomislite na veliki in strahoviti ta trenutek? Ah kako da ne bi pomislili, ker se nam smert povsodi in tako pogostoma stavlja pred oči!

Kako vam je pa pri duši, bratje in sestre v Jezusu, kedar pomislite na smert? Ali se ne zgene vsa duša vaša, kedar pomislite na to? Ah ni čudo, če vas prevzeme strah in trepet, ker živeti si želi vsak. Tudi siromak, ki si z znojnim licem priskerbljuje vsakdanji kruh, tudi on, ki tu nima nobenega prijatelja, tudi on, ki tu živi brez vsakega veselja, v černej tugi in žalosti, tudi on se boji smerti, ter se ne loči rad od svojega telesa. Vse, dragi moji, kar je živo, rado živi, vse se boji in plaši smerti. Strah ta je prirojen nam ljudem; zato ga ni moč vsega pregnati iz serca. Ali pa ni mogoče morebiti vsaj nekoliko pomanjšati ta strah? Mogoče je to, bratje mili! Pa kako? To vam namerjam danes povedati.

Pokazal vam bom, kako si moremo pomanjšati preveliki strah pred smertjo.

Mnogo takih je morda tu med nami, ki se preveč bojé smerti, in ki se vsi pretresejo, kedar samo pomislijo na smert. Taki naj posebno dobro poslušajo današnji moj govor, kterega hočem goviti v imenu Gospodovem.

Razlaga.

Smert ne bode se nam zdela tako strahovita in ne bomo se je toliko bali, ako premislimo in si k sercu vzamemo to, kar je Jezus od smerti povedal in učil. Jezus je učil:

1) da smert je le spanje. To priča Jezus v današnjem svetem evangeliju; ko je prišel v hišo Jairovo, in opazil veliko ljudi rekel je: „Odstopite, zakaj deklica ni mertva, ampak spi!“ Ravno tako je rekel Gospod o Lazaru, svojem prijatelju, ki je že štiri dni ležal v grobu: „Lazar, naš prijatelj spi.“ (Jan. 11, 11.) Ali pač ne veste, kako je o smerti pisal sv. Pavel apostelj? Bratje, razveselite se v svojem sercu, kajti tudi on ne govori drugače o mertvih, kakor kot o spavajočih. Tako je pisal on, in duh Božji mu je vodil roko: „Nočemo bratje, da bi vi ne vedeli od spijočih, da ne žalujete, kakor uni, kateri upanja nimajo.“ Kolika tolažba je to! Ali niso presladke, niso li prevesele te besede? Apostelj ne piše: da ne bi vedeli od umerlih, ampak piše: od spijočih. In iz tega izvaja, da nimamo tugovati in žalovati za njimi, da to delajo pagani, ki ne vedó nič o Jezusu, ne o vstajenju teles, ki tedaj nimajo upanja, da bodo kedaj se vsi zbudili iz tega spanja. Zato piše tudi sveti Tomaž Akvinski: „Smert se imenuje spanje zavoljo upanja vstajenja.“ O smert! kje je tedaj groza tvoja, kje je želo tvoje? Bila si sicer strahovita kazen za greh, ali odkar te je Jezus premagal s svojo smertjo in s svojim vstajenjem, nisi več tako strahovita. Ti si dolgotrajno spanje, iz kterega se bodedo zbudili! Na to pomislimo, bratje mili, kedar prevelik strah obhaja naše serce in s tim pomirujmo in tolažimo preplašeno dušo.

Dalje je Jezus učil:

2) da smert je odhod k nebeškemu Očetu. Ko je Jezus naznanil svojim učencem, da jih bode skoraj zapustil, postali so vsi žalostni in pobiti. Ko je Jezus videl njih žalost, rekel jim je, da jih utolaži: „Še malo, in me več ne bote videli; in zopet malo, in me bote videli; ker grem k Očetu.“ (Jan. 16, 16.) Sini Adamovi, čemu se tedaj toliko bojite smerti? Tu slišite, da Jezus imenuje svojo smert odhod k svojemu nebeškemu Očetu; in tako tudi vaša smert ni drugo, kakor odhod k nebeškemu Očetu. Ako ste tedaj dobri in ubogljivi otroci svojega nebeškega Očeta, tedaj se nimate za kaj bati smerti. Prašajte Abrahama, kaj mu je rekel Bog? Ko je zašlo solnce k božjej gnadi, in njega zmoglo

spanje, rečeno mu je bilo: „Ti pojdeš v miru k svojim očetom.“ (I. Moz. 15, 15.) Tim besedam dodaja sveti Janez Zlatoustnik: „Gospod ni rekel! Umerl boš, ampak: ti pojdeš; ti pojdeš kot popotnik, preselil se boš s tujega v domovino.“ (Hom. 37. in Genes.) O ti prekrasna domovina, čegavo serce te ne bi želelo? Sveti Majol, ko je čutil, da se mu približuje zadnja ura, čakal jo je brez strahu, in djal jokajočim prijateljem: „Ako me ljubite, zakaj žalujete, in zakaj jočete zavoljo moje smerti? Ne veste li, da me bo Gospod po vojski venčal z vencem večne slave?“ Potem je povzdignil svoje oči in izdihnil: „O gospod, moj Bog! kako krasne so tvoje prebivališča! Služabnik tvoj je navdušen, ko gleda krasoto tvojega doma!“ To je rekel in izdihnil svojo dušo. Tako je, predragi! Tam je krasni, pravi naš dom, tam je mesto nam pripravljeno. Tam nad zvezdami je tista domovina, kjer sedi naš Zveličar ob desnici Očeta, vsegamogočnega Boga, kjer se bomo videli z vsemi njegovimi ljubljenci in njegovimi zveličanimi prijatelji; tam je tista domovina, kjer bomo videli vse one, ki so bili našemu sercu mili in dragi, ki so se pred nami preselili tje. In mi ne bi želeli dospeti v presladko in premilo to domovino? Vidim vam to na očeh, bratje in sestre mile, da je domovina ta cilj in konec vseh vaših želj, in da ni nobenega tu med vami, ki si ne bi želel kedaj priti tje. Čemu tedaj se bojite tiste prevoznje, ki vas ima prepeljati tjakaj? Čemu se bojite ladjice, na ktorej se morete prevoziti v krasno domovino? Čemu se bojite tistih vrat, skozi ktere morete priti na krasni dom svojega Očeta, kjer je mnogo stanovanj? O ne bojmo se, bratje mili, ampak veselimo se, kakor se veseli otrok, ko po dolgem času zopet objema očeta, in vidi očinski dom. In kaj nas čaka na unem domu Gospodovem? Bratje in sestre v Jezusu, tam nas čaka, kakor nas tudi Jezus uči,

3) novo življenje, življenje rajsko, življenje mnogo boljše, kakor je sedanje. Ah tu tudi najsrečnejše in najveseliše življenje ni brez vse reve in žalosti; tam pa, na domu Gospodovem, tam v novem življenju ni nobenega joka, tam ne solzi nobeno oko. Tu je mnogo britkost in težav, tu nimamo popolnoma čistega veselja, tu ni sladkosti, ktorej ne bi primešano bilo kolikor toliko pelina, tu razne bolečine mučijo telo, in grešne poželjivosti moré dušo. Tam pa, bratje mili, ni nič takega; tam bomo znebili se vsega hudega. Čemu tedaj se bojimo smerti? S smertjo se bodo končale vse naše bridkosti in težave. Ali ne veste kaj je pisano v Sirahovih bukvah? Tam stoji, da je „boljši smert, kakor grenko življenje; in boljši večni pokoj, kakor dolga bolezen.“ (Sir. buk. 30, 17.) Tako preljubi, tamkaj je pokoj večni; tamkaj je tisti pravi in prijetni raj, kterega smo zgubili tu na zemlji, tamkaj je, kakor pravi sv. Avguštin, radost brez žalosti, zdravje brez bolezní, obilnost brez pomanjkanja, življenje brez smerti, večnost brez prenehanja, zveličanje brezkončno. Tamkaj je nepretergano veselje,

tamkaj je čisto, sladko, stanovitno, vse veke terpeče zveličanje. Tamkaj je raj vseh rajev! In v ta raj, k tim večnim in brezkončnim radostim pripelje nas smert; skozi te vrata samo je mogoče priti v srečne prebivališča, kjer je Bog tistim, ki ga ljubijo, pripravil, česar ni videlo nobeno oko, niti čulo nobeno uho, niti občutilo nobeno človeško serce. Nu tedaj, preljubi sinovi in hčere Evine, čemu se bojite iti skozi tiste vrata, ktere vodijo v presladko veselje? Ah po Adamovem grehu ne pelje tje nobeden drug pot.

Sveti Ignacij je tako zmagal ta strah v sebi, da je željno pričakoval tiste ure, o kateri se mu bo duša ločila od telesa. Če je le pomislil na smert, pa so ga vselej oblike solze od veselja, ker je upal, da bode skoraj gledal Boga oblička do oblička, njega vžival in ž njim se veselil na veke. Ravno tako tudi vi, bratje mili, kedar vas napade strah zastran smerti, pomislite na to, da vas bode smert peljala v večni raj. S to mislijo si bote gotovo zmanjšali svoj strah. — Da vam pa to bolje pojde spod rok, ostanite zvesti Bogu in njegovej sveti zapovedi; in to je poslednji pripomoček, s katerim si morete zmanjšati preveliki strah pred smertjo, namreč

4) da živite pobožno in pravično. Smert, prijatelji premili, je strahovita samo grešnemu človeku, hudobnega samo napolnuje s strahom in trepetom. In kako da ne bi strašila grešnika? Že vest sama mu pravi, da ga nič dobrega ne čaka. Grešnik vidi pred seboj grešno in nespokorno svoje življenje, življenje z mnogimi grehi in napakami ogerdjeno. V sebi čuje glas vesti, ki se mu je izbudila iz spanja, in mu bitko očita in grozno ga straši in peče. A nad seboj gleda ostrega in pravičnega sodnika, ki se ne dá potolažiti z nobenim izgovorom. Pod seboj čuti peklenske moči in večni pekel, ki se mu odpira, da ga požré. Od nikoder nobene pomoči, nobenega upanja, zatoraj ga prejmlje obupanje. Ali zagerni se nam grozna podoba! Poglejmo raje pobožnega človeka, človeka pravičnega. Na njem se vresničuje, kar priča Božja beseda v bukvah Modrosti, ki veli: „Duše pravičnih so v roci Božjej, smertno terpljenje se jih ne dotekne.“ (Modr. 3, 1.) Ni drugač, bratje mili! Pravičnika ne bode terpinčila muka in strah pred smertjo, kajti on dobro vé, da je dober boj bil, tek svoj doveršil, vero ohranil, in da ga sedaj čaka krona slave, s ktero ga bode okronal Gospod in Oče njegov nebeški. On umira pokojno, in neprenehoma in z vso dušo upa v Boga svojega zveličarja.

Bratje dragi, če si tedaj želite zmanjšati preveliki strah pred smertjo, obljubite bogaboječe in pravično živeti; kajti sv. Ambrož tako-le piše: „Nimamo za kaj se bati smerti, ako nismo storili nič takega, česar bi se imeli bati.“ Če obljubite, živeti pravično in bogaboječe, ne bode vas prehajal strah pred smertjo, ampak rekli bote sami sebi, kakor sv. Hilarion, ki je zaspal v Gospodu 372. leta. Ko je ležal na smertnej postelji, in ko ga je začel pre-

hajati strah pred smertjo in ostro sodbo Božjo, govoril je tako-le svojei duši: „Idi, duša moja, kaj se bojiš, in čemu se treseš? Sedemdeset let si služila svojemu Zveličarju in sedaj se bojiš smerti?“ Tako, mili moji, ako bogaboječe živimo, bodemo mogli tudi mi govoriti sami: Kaj se bojiš, duša moja, in čemu se plašiš? Šla bodeš k Bogu, ki te je vstvaril; šla bodeš iz solzne te doline v rajsko veselje; šla bodeš tje, kjer boš Boga gledala iz obličja v obličje. Ne boj se tedaj duša moja, niti ne plaši se; po kratkej žalosti ti bo nastopilo dolgo veselje, veselje brezkončno, veselje večno!

Tako, Jezusovi ljubljenci, more govoriti vsak pravičen človek svojei duši, kedar ga prevzema prevelik strah zavoljo smerti. Ako berzdamo svoje strasti in želje, ako se krepko upiramo mesu in svetu, ako se skerbno varujemo slehernega greha, in zvesto spolnujemo voljo Božjo, ni nam se treba bati smerti. Smert, grob, ločitev od tega sveta nimajo za nas nobene groze. V vsem se moremo zanesti na to-le tolažbo: Ako umerjemo z Jezusom, bomo tudi živeli ž njim.

Sklep.

Razložil sem vam, v Jezusu zbrani bratje, kako si moremo zmanjšati preveliki strah pred smertjo. Povedal sem vam, da si ta strah moremo zmanjšati, če pogosto premišljujemo to, kar je Jezus od smerti učil. Smert je spanje, smert je odhod k nebeškemu Očetu, smert je prehod iz časnega življenja v večno življenje. To je smert vsem tistim, ki kerščansko živijo in v Gospodu umerjé. In zato padamo pred tebe Gospod, naš Bog, prosimo te iz globočine svojega serca, podeli nam milost, da bodemo mogli živeti sveto in pobožno in tako nositi v duši to presladko upanje, da nas bodeš kedaj sprejel v svoje prebivališča; daj in pomagaj nam, da si s tim upanjem preženemo iz serca preveliki strah pred smertjo. Amen.

Pridiga na god vseh svetnikov.

„Radujte se in veselite, ker je vaše plačilo obilno v nebesih.“ Mat. 5, 12.

Vvod.

Lepo in ljubko ti je bilo to pogledati! Predstavite si, preljubi, goro visoko; nad-njó se razprostira jasna nebesna širjava, pod goro se pa kažejo lepe rodovitne njive in travniki. Na tej gori

se je zbrala množica ljudi, in v sredi tega ljudstva sedi naš Zveličar, in oznanuje sveto evangelije. Iz njegovih ust teče potok sladkih besed, in vsaka beseda pade s prečudno močjo poslušalcem na serce; vsaka beseda jih krepi, razsvetljuje, greje ter razveseljuje z neizrekljivo sladkostjo in ljubkostjo. Pa žalibog, da nam niso učenci Gospodovi zapisali vsega, kar so slišali takrat! Samo mali kos tega govora nam je zapisal sv. Matevž. On piše v današnjem sv. evangeliju: „In je odperl svoje usta, in je učil rekoč: Blagor ubogim v duhu, ker, — ali čemu bi vam ponavljal to, kar ste slišali malo prej. Blagroval je Jezus vse tiste ljudi, obetal jim je vse dobro, obetal, da bodo potolaženi, da bodo usmiljenje zadobili, da bodo Boga gledali, in obetal jim je še tudi mnogo drugega, in nazadnje je dodal: „Radujte se in veselite, ker je vaše plačilo obilno v nebesih!“ O kako so te obetanja sladke! Mnogo, verni kristijanje, premnogo nam obeta Jezus, naš Zveličar; obeta nam toliko, da ne moremo preseči s svojim umom.

Pa morebiti so te obetanja prazne, ki se ne bodo nikdar spolnile? Ali se moremo zanašati na te obetanja? Moremo se, bratje, v vsem zaupljivo zanašati na te obetanja; kajti Jezus jih bode gotovo spolnil. On je spolnil vse svoje obetanja do sedaj; to spričuje današnji dan, ko obhajamo spomin vseh onih blaženih ljudi, kar jih je kedaj živelo na zemlji, katerim se je to obetanje spolnilo do cela. O vi svetniki in svetnice Božje, katerih spomin obhajamo danes, spričajte nam, ali ni se vam spolnilo, kar vam je obetal Jezus? Povejte nam, ali se ne radujete in ne veselite, in ali niste dosegli obilnega plačila v nebesih? Radujejo se, bratje ljubi, svetniki in svetnice v nebesih, kjer so dosegli obilno plačilo! Vse je res spolnil jim Jezus, karkoli jim je obetal. Ravno tako bode spolnil svoje obetanja tudi nam, spolnil bode svoje sladke obetanja; ker,

kar Bog obljubi, to tudi gotovo spolnuje. In to zato, ker je

1) vsemogočen,

2) vsmiljen,

3) in zvest v svojih obljubah.

Glejte tri dokaze, zakaj se popolnoma morete zanašati na to, kar je Jezus obetal. Poslušajte me tedaj danes zvesto in pazljivo. Vi pa, presrečni nebeščani, sprosrite nam nebeški blagoslov!

Razlaga.

1. Včlovečeni Sin Božji bode spolnil vse obetanja, vzlasti pa kar je obetal v današnjem sv. evangeliju, ker je vsegamogočen. Da je Bog vsegamogočen, tega mi ni treba dokazovati; kajti to nam govori nebo in zemlja, in govoré nam vse dela njegovih rok; to spričuje tudi sveto pismo skoraj na vsakem listu. Ker je tedaj vsemogočen, more spolniti. On nam je obljubil obilno plačilo, in da

nam ga dati more, zato je vstvaril nebesa. O ko bilo mogoče, da bi se nam nebesa odperle! Videli bi tam, kakor nekaj ljubljeneč Gospodov sveti Janez, dvanajst tisoč izbranih iz vsakega rodu izraelskega, in množico, katerih nihče prešteti ne more, od vsakega naroda in jezika, ki stojé pred sedežem in jagnetom, ogernjeni z belo obleko, in deržé v rokah veje, ter pojó slavo gospod Bogu. Videli bi tam kronane glave, kralje in vladarje, ki so na milijone ljudem gospodovali na zemlji, in sedaj kraljujejo z Jezusom. Videli bi zopet druge, ki so v siromaštvu živeli na svetu, v potu obraza priskerbljevali si vsakdanji kruh, sedaj pa imajo vsega dovolj, in tudi kraljujejo z Jezusom. Videli bi tam svete duhovnike, svete vojake, svete puščavnike, svete rokodelce, svete poljedelce, svete služabnike in služabnice, svete mladenče in device, svete može in žene, svete udovce in udove, ki se sedaj vsi veselé z Jezusom. Videli bi tam ljudi vsakega stanu, vsake starosti, vsakega spola, vsakega naroda in plemena, vse oslavljene, svete prijatelje in prijateljice Božje, ki se sedaj vsi veselé z Jezusom. Mi pa, ki še sedaj živimo na zemlji, mi pa bi bili izločeni? Mi pa ne bi dosegli nikdar, kar so dosegli naštetih tisoči naših bratov? Tudi za nas, preljubi, je Bog vstvaril prekrasne nebesa; tudi nam je obljubil Jezus, da se bomo radovali in veselili, in da bomo prejeli obilno plačilo v nebesih. Če pa obrnemo oči svoje sami ná-se, in vidimo, kako smo slabe stvari, ali ni, kakor da bi morali zgubiti vsako upanje, da bi nam mogel Jezus spolniti svoje obetanje, ter nam dati, česar ne zaslužimo, česar nismo vredni? Da, res je, mi smo slabi ljudje, mi sami po sebi ne moremo storiti nič, kar bi nam služilo in koristilo k večnemu življenju. Pa vendar pravim, da se nam bodo spolnile sladke obetanja Jezusove, in da bode Jezus spolnil, kar je obetal, če tudi smo stvari slabe in brezmožne. Tudi svetniki in svetnice, katerim na spomin je ustanovljen današnji praznik, so bili slabi in kerhki. Tudi njim se je bilo treba boriti in vojskovati z različnimi sovražniki svojega zveličanja; tudi nje, kakor nas, je skušal svet, meso in hudič, pa vendar so srečno dospeli v nebesa, ker jih je on, ki je vsemogočen, podpiral, in so po njem vse zamogli. Kaj mi pa ne bi mogli? Povejte nam vi, poveličani prijatelji Božji, ali niste tudi vi bili podverženi tistim slabostim, katerim smo podverženi mi? Povejte nam, ali niso tudi vas skušale tiste grešne želje, ktere skušajo nas? Ali niso tudi vas v grehu spočeale vaše matere? Spoznajte in zahvalite Boga, ki vas je podpiral, da ste ž njegovo milostjo premagali vse, in obvarovali se greha! Da kristijani in bratje, tako je! Bog, ki je vsemogočen, on jih je podpiral; in tako bode podpiral tudi nas slabe, in pomagal s svojo milostjo. Česar tedaj ne premoremo po slabosti človeške, to bode dodala in dognala tista vsemogočna moč, ktera se, kakor piše apostelj narodov, spopolnuje v našej slabosti, to je, dela tim krepkejše, čim smo mi slaběji.

In zato se veselimo danes mi, ki vemo, da smo sicer slabi, slabi tako, da sami brez milosti Božje ne moremo nič, kar bi nam pomagalo k obilnemu plačilu; ali Bog, ki je vsemogočen, hoče podpirati nas slabe in pomagati nam s svojo milostjo, da nam bode mogel dati tisto obilno plačilo, katero nam je pripravil in obetal. On je to storil že tisočinam in tisočinam drugih ljudi, in storil bode tudi nam, in to ne samo zato, ker je vsemogočen, ampak tudi zato, ker je usmiljen.

2. Obilno plačilo je obljubil Jezus; ali to plačilo je obljubil samo krotkim, ponižnim, žalostnim, usmiljenim in drugim bogabojčim. Obljubil je tedaj samo dobrim in čednostnim ljudem, samo tistim, ki bojo zvesto za njim hodili. Ti tedaj, grešni sin Adamov, ti hodiš po krivem potu, ti tedaj ne moreš imeti nobenega upanja; tebi Jezus ni obljubil ničesar, in zato ti tudi nič ne bode spolnil. No, pa kaj pravim? Da Jezus nič ni obljubil grešnikom, da njim nič ne bode spolnil, in da oni ne morejo imeti nobenega upanja? Bog me obvaruj to terdit! Ne, bratje ljubi, jaz ne mislim tega; poslušajte, kaj vam hočem povedati! Jaz pravim, Jezus se je s sladko obljubo zavezal tudi grešnikom; tudi njim bode spolnil svojo obljubo, celó terdim, da je tudi grešnikom, ki se spokoré, obilno plačilo pripravljeno v nebesih. Vsem so pripravljene nebesa! Tam so ne samo nedolžni, ampak tudi spokorjeni. Tam so tudi Dizmasi, Savli, Caheji, Magdalene, Pelagije in Avguštni. Tjekaj v nebesa more dospeti vsak, ki se pokesá svojih grehov, ki se oberne k Bogu, ker je Bog usmiljen! In to je drugi razlog, zakaj da se moremo zagotovo nadjati, da bode spolnil Jezus, kar vam je obljubil v današnjem svetem evangeliju. Bog je usmiljen, on noče smerti grešnika; in ravno zato, ker je usmiljen, — neskončno usmiljen, bode nam spolnil svojo sladko današnjo obljubo. O ko bi mogel poklicati le-sem tisto brezštevilo množico svetih spokornikov, ki so že okronani s krono večne slave! Kaj bi nam rekli oni? Rekli bi nam: Glejte, bratje naši, kakor smo prejeli obilno plačilo! Oh, tudi mi smo bili grešniki veliki, ker smo tako, kakor tudi vi, grešili pogostokrat, grešili zeló! Ali ni nas zapustila milost Božja; ona nas je vzdignila, kedar smo padli; ona nas je pokrepila, da smo ustali in oprali se grehov. In ž njeno pomočjo smo premagali svet, meso in hudiča; otresli smo se greha, posvetili se Bogu in njegovej službi. In sedaj smo ovenčani s čestjo in slavo, in dosegli smo slavno mesto med svetimi! Tako-le bi nam govorili premnogi svetniki in svetnice, katerim na spomin praznujemo ta dan; in ko bi jih hoteli in mogli prešteti, prepričali bi se za gotovo, da je spokornikov v kraljestvu nebeškem mnogo večé število, kakor tistih, ki niso nikdar nikoli grešili, ter so v čistej obleki nedolžnosti dospeli v nebesa.

In zato ne bojte se vi spokorniki, da vam ne bi Jezus spolnil svoje obljube. On je usmiljen, in zato, kakor se sinov usmili oče,

tako se usmili tudi on grešnikov. Ako se kesá grešnik, ako oplakuje storjene grehe, pa imá pravo voljo poboljšati se in ne več grešiti, pozabi Bog vse njegove krivice. Radujte se tedaj in veselite danes tudi vi vsi, ki vzdihujete pod težkim bremenom svojih grehov, pa se jih poterti kesate. Radujte se, pravim, in veselite, ker tudi vas čaka obilno plačilo v nebesih. Tudi vam bode spolnil Jezus svoje današnje sladko obetanje; kajti rekel je: „Blagor njim, ki so žalostni, ker bodo potolaženi.“ Tudi vas bo došla tista sreča, ktera je Caheja, Savla, Dizmasa, Magdaleno, Avgušтина in brezštevilno množico svetih spokornikov, ki so se z grešnega pota obrnili k Bogu, in se spokorili do smerti. Tam gori v nebesih so dolge verste čistih in nedolžnih nebeščanov; pa so tudi dolge verste svetih spokornikov. Le nagnite se k pokori, vi grešni sinovi Adamovi, pa bode Jezus spolnil tudi vam, spolnil gotovo, kar je bil obljubil. Ali morda dvomite o tem? Tedaj, da ne bodede mogli o tem dvomiti kratko in malo ne, povedati vam hočem še en razlog, in sicer najkrepkeji, ki vas mora popolnoma prepričati o tem, da bode Jezus spolnil svojo današnje obljubo.

3. Kteri pa je tretji razlog, zakaj se moremo za gotovo nadjati in zanašati, da vam bode spolnil Jezus, kar obeta v današnjem svetem evangeliju? Jaz pravim: Jezus bode spolnil svojo obljubo zato, ker je zvest v svojih obljubah. Tako je, prijatelji preljubi! Bog, večna resnica, ne more goljufati; kajti kakor berem v četrtej knjigi Mozesovej: „Bog ni kot človek, da bi legal; tudi ne ko sin človekov, da bi se spreminjal.“ (IV. Moz. 23, 19.) Ljudje mnogokrat niso zvesti zato, ker ali nočejo deržati, ali ne morejo deržati svoje besede. Ali pri Bogu je vse drugače; on ne samo vse premore, ampak je tudi neizmerno dober in usmiljen; in zato ne samo more, ampak tudi hoče spolniti vse, kar je obljubil. Iz tega delj velí kraljevi prerok: „Gospod je zvest v svojih besedah, in svet v svojih delih.“ (Ps. 144, 13.) In sveti Pavel, apostelj narodov, piše tako-le: „Deržimo se nepremakljivo spoznanja svojega upanja, kajti zvest je, kteri je obljubil.“ (Hebr. 10, 23.) Kdo tedaj more dvomiti o tem, da nam bode Bog spolnil to, kar je bil obljubil? Ali je mogoče, da ne bi Sin Božji bil zvest svojej besedi? „Nebo in zemlja bodeda prešla, moje besede pa ne bodo prešle.“ (Luk. 27, 33.)

Ljubi Bog, kako smo tedaj zagotavljeni! Zagotavlja nam sam edinorojeni sin Božji; zato bi bil greh, greh velik, ako bi kdo o tem ssmo sumil. On je brezštevilnim svojim služabnikom spolnil svojo obljubo, on jo bode spolnoval tudi v prihodnje. O da bi mogli spregovoriti tu poveličani prijatelji Božji, kterim so se spolnile obljube Jezusove! Kaj bi nam oni rekli? Rekli bi nam, kteri so siromašni bili na duhu, da je njih kraljestvo nebeško. Rekli bi nam, kteri so bili krotki, da sedaj gospodujejo v nebesih. Rekli bi nam, ki so bili žalostni, da so se potolažili. Rekli bi nam, ki so lakoto

in žejo terpeli po pravici, da so se nasitili. Rekli bi nam usmiljeni, da so usmiljenje dosegli. Rekli bi nam, ki so bili čistega serca, da gledajo Boga, s kratka: rekli bi nam vsi, da so prejeli obilno plačilo v nebesih, in da jim je Jezus zvesto spolnil svojo obljubo. Naposled bi rekli nam še: Bratje, ki še živite na zemlji, bodite stanovitni v veri, upanju in ljubezni; čujte, molite, bojujte se, kakor smo se mi bojevali, pa dobite tudi vi tisto plačilo, katero smo prejeli mi. Nam je spolnil Jezus, kar je obljubil; on bode spolnil tudi vam svojo obljubo. Tako, bratje ljubi, tako bi nas zagotovljali svetniki in poveljanci prijatelji Božji, ako bi doli med nas prišli iz nebeške višine. In zato radujmo in veselimo se vsi! Zaveseli se ti siromak, ki te tišči težki križ uboštva in pomanjkanja; zaveseli se ti, ki terdo delaš v potu svojega obraza, in si z velikim terpljenjem priskerbljuješ vsakdanji živež. Gori k nebesom povzdigni svoje oči! Tam gori so presrečne prebivališča, kjer se raduje tudi brezštevila množica takih, ki so bili na svetu siromašni, kakor si ti; in tudi ti boš tam prejel obilno plačilo. Zaveseli se tudi ti, ki terpiš po nedolžnem, ki na samem preливаš grenke solzé, ker o tebi ljudje hudo mislijo, in te dolže vsega. Gori k nebesom povzdigni svoje oči! Tam gori so presrečne prebivališča, kjer se veseli brezštevila množica takih, ki, kakor ti, niso mogli na svetu najti pravice; ali našli so jo tam, kjer jo bodeš tudi ti našel. Zaveselite se vi usmiljeni, vi krotki in miroljubni, vi čisti in zderžni, ker vas čaka obilno plačilo v nebesih!

Sklep.

Tam, pred sedežem Božjim, se bodete enkrat radovali tudi vi. Živite samo tako, kakor Bog zapoveduje. Vi možje in žene, živite kot Joahim in Ana, kot Caharija in Elizabeta, pa bodete sprejeti v versto svetih zakonskih. Ve device in vi mladenči, živite kot Marija in Jožef, pa bodete sprejeti v versto svetih devic in mladenčev. Ve udove in vi udovci, živite kot Simeon jeruzalemski in Ana hči Fanelova, pa bodete sprejeti v versto svetih udov in udovcev. Da bratje ljubi, živimo vsi tako, kakor je Bogu drago, potem gotovo dobimo obilno plačilo v nebesih. Z milostjo Božjo moremo vsi dospeti v nebesa. Prizadevajmo si samo, da bodemo napredovali dan na dan v veri, v spoznanju našega gospoda Jezusa Kristusa, in v dobrih delih. Vi pa svetniki in svetnice Božje, kateri ste že prejeli v nebesih obilno plačilo, vi bratje in sestre naše, prosite za nas, da, podpirani z milostjo Božjo, v Gospodu zaspimo in umerjemo, ter vredni postanemo, z vami skupaj se veseliti na vekomaj. Amen.

Pridiga na vernih duš dan.

„Gospod, daj jim večni mir in pokoj,
in večna luč naj jim sveti.“
Cerkvena molitev.

Vvod.

„Gospod, daj jim itd. . . . tako moli sveta cerkev katoliška; to molitev pošilja ona danes pred prestol Božjega usmiljenja; tako moli na tisoče in tisoče vernih katoličanov iz globočine svojega serca, vsi molijo: „Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!“ Komu pa so namenjeni ti vroči vzdihljeji, za koga se molijo te pobožne molitve? Molijo se za naše pokojne ali rajne brate in sestre. Molijo se za tiste, ki so se ločili s tega sveta, in niso bili sicer pahnjeni spred obličja Božjega, pa vendar niso bili popolnoma čisti, in niso še bili vredni uživati večnega veselja. Tedaj za tiste sirotne duše, ktere niso se spokorile tu na zemlji, ktere niso v vsem zadostile pravici Božje, pa so se s ske-sanim srcem preselile od tod v večnost, za te duše, pravim prosi danes sveta mati cerkev katoliška, ko moli: „Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!“ In takih duš je gotovo mnogo. Mnogo, pravim, je takih duš, ktere čakajo svojega rešenja, ktere željno pričakujejo tisti čas, ko jih bode Bog sprejel k sebi v večno veselje. Kajti bolečine, ktere terpé tam v vicah, kakor spričuje sveti oče Avguštin, so teže in veče, kakor vse bolečine tega sveta. Ali je tedaj mogoče, da se ne bi nam milo storilo za-nje? Kako terdo in merzlo bi bilo naše serce, ako ne bi pritekli na pomoč onim, ki so tu na zemlji bili z nami v zlahti, ktere smo ljubili, in so bili nam prijatelji; o kterih ne vemo za gotovo, ali so že šli vživat večno veselje, ali ne? Kako terdo in neusmiljeno, pravim, bi bilo naše serce, če bi jim mogli pomagati, pa bi jim ne hotli! Tako terdi, tako neusmiljeni nismo. Ljubezen, prava ljubezen, po spričevanju svetega pisma, ne neha nikdar, ampak terpi tudi po smerti, sega čez grob. In zato je vstanovila sveta mati cerkev danešnji dan; zato nas je poklicala sem-le, da očitno pokažemo tisto ljubezen, ktero nosimo v sercu do rajnih svojih bratov in sester. In poslušali smo njen materinski glas, ter se zbrali tu v obilnem številu, da opravljamo pobožnost za rajne.

Ali pa je res temu tako, kakor sem vam bil rekel malo prej? Ali so res duše, ki terpé silno terpljenje in čakajo rešenja? Da je res temu tako, hočete se prepričati iz mojega danešnjega govora, ktereга pazljivo poslušajte.

Razlaga.

Da so res duše, ktere v silnem terpljenju čakajo svojega rešenja, to je, da je razen nebes in pekla v večnosti še tretje mesto, na katerem se zadržujejo duše, ktere na tem svetu niso opravile potrebne pokore, in se ne pokesale za svoje grehe, ali kratko: to, da so vice, to nam zaterdujejo mnogoverstne spričevanja.

Nekteri ljudje grejo s tega sveta, čisti vsakega greha in z Bogom pomirjeni. Taki, kakor priča beseda Božja, grejo po smerti koj v kraljestvo nebeško. Drugi umerjò v velikih grehah, ne spokoré se niti na smertnej postelji. O takih terdi beseda Božja, da bodo terpeli večno kazen v peklenskem ognju. Ali se pa ne selijo od tod v večnost tudi ljudje, ki niso niti popolnoma dobri, niti popolnoma hudobni, ki sicer umerjo v milosti Božjej, pa vendar niso še popolnoma se pokesali svojih grehov, niti so za njé popolnoma zadostili pravici Božjej? Kam pojde Bog s takimi dušami? V nebesa jih ne more vzeti; kajti tje gori „ne pride nič nečistega,“ kakor priča ljubljenec Gospodov sveti Janez. V nebesa tedaj, pravim, ne morejo iti, kajti po spričevanji samega Sina Božjega „bodo Boga gledali samo oni, ki so čistega serca.“ Ali jih hoče Bog tedaj pahnti spred svojega obličja in obsoditi na večno terpljenje? Nikakor ne; kajti toliko se niso zadolžile! Ni mogoče, da bi pravični in usmiljeni Bog tako ostro kaznil tiste, ki so se pokorili za grehe, ter se ločili s tega sveta v pokori. Že po samem tem premišljevanji se moremo prepričati, da razen nebes in pekla mora biti v večnosti še tretje mesto, kjer tisti, ki se v tem življenju niso skesali grehov, se morajo očiščevati in opravljati pokoro prej, preden se spusté v nebesa, da veseli gledajo Boga, ter vživajo večno veselje. In to mesto se imenuje vice, kjer se v njih rajni čistijo od vseh dušnih madežev, ter se pripravljajo na vživanje večnega veselja.

Kar nas o tem uči zdrava pamet, to uči tudi beseda Božja. Jezus, Gospod naš, govoril je nekdam o ječi, v ktero je bil veržen neusmiljeni služabnik, ter je imel ostati dotlej, da splača ves dolg do poslednjega vinarja. Terdijo sveti očetje in cerkveni učeniki, da ta ječa pomenja vice. Na drugem mestu zopet govori naš Zveličar o grehah, ki se ne odpuščajo ne tu na zemlji, ne na unem svetu; pravi namreč: „Kdor govori zoper svetega Duha, mu ne bo odpuščeno ne na tem svetu, ne v prihodnjem.“ (Mat. 12, 32.) Iz teh besedi sklepa sveti oče Avguštin, da tako ne bi mogel govoriti Jezus, ako bi se na unem svetu ne odpuščali grehi. In sedaj mi povejte sami, bratje, ali se grehi odpuščajo v nebesih? Nikakor ne, kajti tje kaj ne more nič nečistega priti. Morda se odpuščajo v peklu? Tam tudi ne, ker iz pekla ni rešitve. Ali ni tedaj res, da mora na unem svetu biti še tretje mesto, kjer se grehi odpuščajo, da je tam tako mesto, ki se imenuje vice? — Na dalje govori

sveti Pavel apostelj o treh mestih, kjer se imenu Jezusovemu upogiblje vsako koleno; namreč vsi, ki so v nebesih, na zemlji, in pod zemljo. Kteri pa so ti pod zemljo, ki upogibljejo kolena presvetemu imenu Jezusovemu? Ali so to morda kolena tistih, ki so spred obličja Božjega pahnjeni za vselej? Nikakor ne; kajti oni po besedah prerokovih ne hvalijo Boga. Ali niso tedaj kaki drugi obsojenci, ki Boga hvalijo in česté? Da, so, bratje ljubi, drugi obsojenci so! To so tisti, ki so obsojeni na časno kazen, na kazen takošno, ki se s časom dokončá. Ti obsojenci so duše v vicah.

In kaj pravite in učite vi, sveti očetje? Vi ste prejeli nauk Božji ali iz ust samih aposteljnov, ali pa iz ust njihovih učencev in nastopnikov. Povejte nam tedaj vi, ali je tam v večnosti res tako tretje mesto, ali ni? Ako ga ni, čemu nam opisujete tisto terpljenje, ki ga terpé verni rajni? Čemu ti, sveti Bernard, praviš kar naravnost: „Tri mesta nas čakajo na unem svetu: pekel, vice in nebesa. V nebesih so popolni, v peklju prekleti, v vicah pa tisti, ki čakajo svojega rešenja.“ Kedaj bi dokončal, ako bi vam hotel, bratje ljubi, naštevati vse svete očete in cerkvene učeníke, ki pričajo, da so vice na unem svetu.

Premišljujmo sedaj: ktere duše tam terpé, zakaj tam terpé in kaj tam terpé? Ko bi mi mogli pogledati na ta kraj, videli bi tam gospodarje in gospodinje, in slišali bi jih, kako vzdihujejo in tožijo: Oh, mi smo sicer ljubili Boga, ali ga nismo dosti goreče. Mi nismo spolnovali vselej dolžnosti svojih, in opuščali pogostokrat, imeti družino v redu in v strahu Božjem. Tako se nam je družina razuzdala, tako smo postali deležni mnogih tujih grehov; zato terpimo sedaj tu! — Videli bi stariše, in slišali jih, kako žalujejo: Oh, tudi mi smo ljubili gospod Boga, ali ga nismo ljubili z dosti gorečo ljubeznijo. Pogostokrat smo pregledali pregrehe svojim otrokom; tako pa so se otroci spačili, ter storili mnogo greha; zato terpimo sedaj tu! — Videli bi tam poglavarje svetovne in duhovne, in slišali bi jih, kako vzdihujejo: Mi smo sicer res skerbljivo vladali sebi zaupano ljudstvo; ali zato, ker smo pogostokrat popuščali v gorečnosti, ker pogostokrat nismo skerbeli za blagor ljudstva tako skerbno, kakor smo dolžni bili, ker si nismo za izveličanje sebi zaupanih duš prizadevali tako marljivo in vestno, kakor bi bili morali, zato terpimo sedaj tu! — Videli bi tudi mnogo drugih, in slišali jih, kako žalujejo! Oh, Bog nam je storil mnogo dobrega, z nami je ravnal vselej kot ljubeznjiv oče. Ali kedar nam je poslal kako nadlogo ali težavo, smo navadno koj godernjali proti njemu, in smo bili nezadovoljni z njegovimi modrimi naredbami. Tako bratje bi videli množico tudi drugih ljudi, ki se sicer niso iznejeverili Bogu, ki so v milosti Božjej šli s tega sveta; ali vendar, ker niso bili čisti vsakega grešnega madeža, morajo se čistiti na unem svetu.

O ko bi vam mogel pred oči staviti živo, kaj terpé duše tam! One vedno koperné po nebeskem veselju, in to kopernenje jih peče in morí neizrekljivo. One terpé mnogo, terpé toliko, da, kakor priča sveti Avguštin in sv. Ciril jeruzalemski, vse kazni tega sveta, vse muke in terpljenje ne morejo se primerjati ne najmanjšej kazni v vicah. Ne terpé pa vsi enako hudega in enako velikega terpljenja, ampak vsak terpí po tem, kakor se je bil več ali manj zadolžil. Pa tudi ne terpí to terpljenje vsem enako dolgo, ampak po tem, kakor se je kateri več ali manj zadolžil, ter se prej ali poznej očisti, po tem terpí terpljenje daljši ali krajši čas. No, bodi si že tako ali tako, tudi najmanjša kazen v vicah je neizmerno huda; pa tudi najkrajši čas, ki ga mora kaka duša prebiti tam, je dolg, — oh predolg ubogej duši!

Ker je tedaj terpljenje v vicah toliko, in ker terpí tako dolgo, ali je pač mogoče, da ne bi milovali onih duš, ki morajo terpeti tako hudo terpljenje? Pa kdo je, ki terpí tam? Ali so tam kake druge stvari, kakor smo mi, ki še živimo na zemlji? Ali so stvari, s kterimi nismo zvezani z nobeno vezjó? Ljudje Božji, tam so naši bratje, tam so udje tistega telesa, ktereга udje smo tudi mi, kteremu je glava Jezus. Tam so kristjani, katoličani, odrešeni kakor mi s predrago kervijo Sina Božjega, ki so živeli z nami v enej in tistej cerkvi, ktere veže z nami ena in tista vez svete vere, upanja in ljubezni. Morda je med njimi kaj naših prijateljev, ki so nam storili mnogo dobrega. Morda so tam oče tvoj, ki so toliko skerbili in se trudili za-te. In morda oče tvoj terpé tam zavoljo tebe, ker so te preveč ljubili. Morda so tam tvoja mati, ki so te pod srcem nosili, in s svojim mlekom dojili, ki v temnej ječi terpé morda prav zavoljo tebe, ker so te preveč ljubili, in zavoljo prevelike ljubezni pregledovali ti mnogo, česar bi ti ne bili smeli pregledovati. Morda ti je tam brat, morda sestra, ki imata enega in tistega očeta, eno in tisto mater. Morda ti je tam prijatelj, prijateljica, ki sta se slepej ljubezni do tebi dala zapeljati v greh, za kteri morata sedaj tam terpeti. Oh, ali ne bi bilo tvoje serce terje kot kamen, ako se ne bi ti milo storilo za nju, ako ne bi se ti smilile njune duši? In kdo te zagotavlja, da res niso tam oče — mati — brat — sestra — prijatelj — prijateljica — mož — žena? Nič nas, čisto nič nas ne more zagotoviti o tem, da naši ljubi in dragi, ki so se od tod preselili v večnost, uživajo tam večno življenje. Dva brata cesareviča, Gracijan in Valentinijan, sta šla s tega sveta v najlepšem cvetu svoje mladosti, pa še nista bila nič omadeževana z grehom. Smert njuna je zeló užalila svetega Ambroža. Res se je tolažil, da obá uživata večno življenje, ali vendar se je bal za nju. Ako celo pravični, kakor priča beseda Božja, sedemkrat more grešiti na dan, toraj sta mogla tudi ona dva, menil je sveti Ambrož, biti omadeževana s kakim madežem, in terpita zavoljo njega v večnosti. Tako je, bratje; mi ne vemo, pa

tudi ne moremo vedeti, ali so ali niso v vicah tisti, ki so našemu sercu ljubi in dragi. Res so šli — ne dvomimo o tem kratko in malo ne — v milosti Božje s tega sveta, pomirjeni z Bogom, pokrepčani s svetimi zakramenti; ostali pa so morda na njih vendar kaki duševni madeži. In v nebesa ne more nič nečistega! Kaj tedaj, ako niso še sedaj ne prišli v nebesa?

Sv. Pavel uči: ako terpi en ud, terpi ž njim tudi vsi udje; naj toraj ni en ud zoper družega, naj ni needinosti v telesu, ampak da skerbi en ud za drugi ud. V ta namen nas je zbrala tu danes sveta mati cerkev. Danes nas opominja, da smo udje enega telesa, da ne smé biti needinosti v telesu; ampak da moramo skerbeti drug za drugega, ter pomagati drug drugemu. —

Kako pa moremo pomagati dušam v vicah? To zamoremo po trojnem potu: namreč z molitvijo, s presveto daritvijo svete maše, pa z dobrimi deli. Pripoveduje druga knjiga Makabejska, da je hrabri in bogaboječi vojvoda Juda poslal v Jeruzalem dvanajst drahem srebra, da bi se darovali darovi za tiste, ki so padli v bitvi; in pravi: „Sveta je in zveličalna misel moliti za rajne, da bi bili rešeni grehov.“ Vemo tedaj, kako moremo pomagati vernim dušam v vicah. Molimo za-nje s sveto cerkvijo: „Gospod, daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.“ Darujmo zanje sveto daritev, katero bodem tudi jaz opravil sedaj. S to daritvijo se je daroval Sin Božji na oltarju sv. križa za vse ljudi, daroval se je po kerjavem, sedaj se pa daruje za žive in za mertve po rokah mašnikovih po nekervavem. Žedinite tedaj svoj namen z mojim namenom; jaz bodem sedaj za verne duše daroval dar svete maše. Bog daj, da bi njim koristil ta presveti dar, ter jim odperl nebesa! Delajmo naposled na njih imé dela usmiljenja, delimo na njih imé ubogajme; kajti milošna združena z molitvijo, kakor priča sveto pismo, je verlo zveličalna, ter rešuje od greha in smerti. Storimo po mogočnosti vsak kako dobro delo, storimo ga z namenom za verne duše; pa se bode Bog usmilil jih, skrajšal jim čas terpljenja, in vzel jih k sebi v raj nebeški. — Sedaj pa pokleknimo in molimo za-nje s sveto cerkvijo: „Spomni se, o Gospod, služabnikov in služabnic, ki so odšli pred nami z znamenjem vere, ter počivajo v miru. Podeli njim in vsem rajnim v Jezusu, da kmalo pridejo v kraj veselja, svitlobe in mirú! Daj jim, o Gospod, večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti! Amen.“

Pridiga za XXIV. pobinkoštno nedeljo.

„Kaj ste boječi, maloverni.“

Mat. 8, 26.

V v o d.

Glej, kako je to strahovito in grozovitno! Silen vihar se vzdigne, silno se morje spenja, in huda burja navstane. Valovi se besno valé, razrito morje šumi in se peni; tam se vzdigujejo ogromne morske gore, tu pa se odpirajo temni brezdni zijalniki. Strahovito in grozovito je pogledati tako silno vznevihteno morje! In pomislite! v sredi tako grozno razjezenega morja ziblje se ladjica, v kateri je bil premili Jezus s svojimi učenci in nekaj drugih ljudi. Ogromni valovi slabo ladjico sem ter tje mečljejo; že jo pokrivajo in požirajo. Sliši se zdaj krik, čuje se vpitje vplašenih brodnikov, čujejo se klici: Poginili smo! poginili! Tudi učenci Jezusovi so se tresli od strahu, ker so mislili, da gotovo poginejo. Zato hité k Jezusu, ki je sladko spal, izbudé ga, rekoč: „Gospod, reši nas, če ne, poginemo!“ In kaj jim je odgovoril Jezus? Kako se obnašal v tej strašnej nevarnosti? Ali se je tudi on vplašil hudega viharja in jeznega morja? Ne, kratko in malo ne! On posvari svoje učence, ker ne upajo v Boga, posvari jih rekoč: „Kaj se bojite, maloverni?“ Vi ste slabe vere ljudje, in zato se tako zeló bojite. Če bi bolje zaupali v Boga, vsegamogočnega pomočnika v vsakej sili, ko bi terdno zaupali, da tudi v groznej burji čuje nad vami vsevideče oko Božje, ne bi se bili toliko vplašili in zbali. Tako, bratje mili, tako po priliki je govoril Jezus svojim prestrašenim učencem.

Verne duše kerščanske! Tudi nam včasih zmanjka pravega, terdnega sinovskega zaupanja v Boga. Kako hitro včasih tudi mi zgubimo vse upanje, ko nam zaproti kaka nesreča, ali kedar pademo v kako nevarnost. Ali ni res, da se tudi mi včasih obnašamo tako, kot ljudje slaboverni? Gotovo bi se drugače obnašali, drugače delali, ko bi prav zaupali v Boga. Govoriti vam torej hočem danes o zaupanju v Boga. Če želite biti v tem življenju srečni in zadovoljni, terdno zaupajte v Boga. Kajti, če boste terdno zaupali v Boga,

1) ne boste se brez potrebe ničesa bali, in

2) o nesreči pa ne boste zgubili dušnega miru.

Volja moja je, vas vpokojiti in razveseliti z današnjim govorom. Pripravite tedaj serca, in dobro me poslušajte, govoril bom v imenu Gospodovem!

I. del.

Nahaja se ljudi med nami, ki neprenehoma žive v strahu; bojijo se nesreč, ki jih nikdar ne bodo zadele, in tudi ne morejo zadeti. Taki ljudje vidijo povsod in v vsem nekako nevarnost, ter se vsega prestrašijo, karkoli se zgodi. Dokler so zdravi, bojé se bolezni; kedar obolé, bojé se smerti. Kedar sejejo, bojé se, da jim seme ne bode kalilo, kedar pa kali in veselo vزرaste, bojé se, da ne bode lepo ocvetelo, kedar ocvete, bojé se, da ne bode srečno dozorelo, kedar dozori, bojé se, da ne bodo mogli žita brez škode pod streho spraviti, in kedar je že vse srečno shranjeno pod streho, tudi tam se še bojé, da jim vsega ne pokonča ogenj ali kaka druga nesreča. Tako nekteri ljudje nikdar niso brez strahu. Njih življenje je prava mučilnica, ker si sami pokvaré sleherno veselje, in si primešajo k slehernej sladkosti nekoliko pelina. Ti sami sebe terpinčijo brez vse potrebe; brez potrebe, pravim, kajti skerbeti za to, kar se godi edino po Božjej volji, in je edino v božjih rokah, to je prenapeto, nepotrebno in abotno.

Drugače, vse drugače se obnaša tisti, ki terdno zaupa v Boga. On se sicer sam trudi in si prizadeva, hudega varuje in brani, kar naj bolj more; ali naj se dogodi karkoli, on se vsega dobrega nadja od Boga, terdno je prepričan, da Bog more in hoče človeku pomagati v vsakej nesreči. Zato si ne dela praznega in nepotrebne strahú in se bega s tim, da ga samo hudo čaka na tem svetu. On vé, da Bog je oče vsem ljudem, da on ravná steze našega življenja; vé, da se brez Božje volje ne more nam nič hudega zgoditi, da nam brez njegove vednosti in dopuščenja ne more še las ne z glave pasti. Čemu tedaj bi se bal? On se ne bojí ničesa, terdno se zanaša na Božjo besedo: „Kličí me ob dnevu stiske, pa te bodem otél. (Psal. 49, 15.) Jaz sem ljubezen, dobrotá, ter nočem družega, nego da so moje stvari srečne in zadovoljne. Dobrotá moja nima kraja, nima konca. Jaz samo odprem svojo roko, pa se koj vse živo napolni z blagoslovom. Tudi za tebe, človeče, skerbel sem do sedaj, in skerbeti hočem tudi zanaprej. Meni tedaj se izroči, mojej dobroti in ljubezni zaupaj, pa se ne boj ničesa.“ Tako, predragi, govori gospod Bog naš vsakemu človeku, oni pa bi se brez potrebe plašili in bali! Kaj se bojite maloverni? Ne bi se bali, ako bi bila terdna vaša vera, ako bi bolje zaupali v Boga. Bojite se morda, da ne bodete imeli kaj jesti, da si ne bodete mogli preživljati ljubih otrok? Vam, ktere napada tak strah, pravim, kar je rekel nekđaj sv. Teodoz, očak redovnikov, svojim učencem. Tim je na veliko noč zmanjkalo kruha in pošla jim je jed. Ne-

kteri med njimi so se bali, kako se bodo preživeli, ali on jih posvari zavoljo tega, ter reče: „Zaupajte v Boga; on nam bode pomagal.“ In glej, spolnilo se je obetanje to, kajti kmalo so dobili obilno hrane. Ravno to velim tudi vam, ki skerbite in se bojite, rekoč: „Kaj bomo jedli, kaj pili, s čem se oblačili?“ Tudi vam pravim: zaupajte v Boga, marljivo delajte, pa bo Gospod tudi vam pomagal!“ — Ali se bojite, da ne boste mogli sebe in otrok svojih obraniti mraza? Ljudje maloverni, ali ne veste kaj pravi kraljevi prerok: „Vrabc si najde hišo in gerlica svoje gnjezdo, kjer izvali svoje mladiče.“ (Psal. 83, 4.) Čemu tedaj se bojite, saj ste vendar več vredni, kakor vrabec ali gerlica? Ne bi se bali, ko bi bolje zaupali v Boga; obnašali bi se, kot očak Jakob. Ko je on v svojej mladosti popotoval v Mezopotamijo, nekega dne ni imel, kje bi prenočil. Na potu ga je noč prihitela v neznanaj, pustej deželi. Tu je bil zapuščen sam sebi, v groznej samoti in velikej nevarnosti. Pa glej, vendar se ni bal, vendar je sladko spal pod milim nebom in sladko počival na terdem kamenu, kakor da počiva v naročju premile svoje matere Rebeke. — Morda se bojite hudobnih ljudi? Morda se bojite, da se ne vzdignejo neprijatelji proti vam? Bojite se, da vam ne vzamejo poštenja, ne vzamejo življenja in kruha! Ljudje maloverni, ne bi se bali, ko bi bolje upali v Boga. Zaupno bi vskliknili kot David, ko so sovražniki njegovi ga obdali: „Gospod je moja luč, in moja pomoč; koga se bom bal? Gospod je varh mojega življenja; pred kom se bom tresel. Ako bi se boj vzdignil proti meni, pri tem bom zaupal.“ (Psal. 26, 4—3.) Morda se bojite razserjenih elementov ali življev, bojite povodnje, toče, groma, ognja? Maloverni ljudje! ali ne veste, da vam brez Božje volje ne more niti las z glave pasti? Ne bi se bali, ko bi bolje zaupali v Boga. Vsred razserjenih življev bi se obnašali kot bogoljubni Noe v svojej ladji. Dež lije iz oblakov, vse tone v vodi, ves svet se topi pred njegovimi očmi, on pa se ne boji. „Blagor človeku, kteri zaupa v Gospoda, in je gospod njegova nada.“ (Jer. 17, 7.) Tako je nekdanj vskliknil prerok Jeremija, in tako kličem tudi jaz danes. Blagor človeku, kteri v Gospoda zaupa; kajti tak se ne straši, in ne boji ničesa. Spominja se včasih nesreč, ki bi ga utegnile zadeti; ali vkljub temu vživa pokojno in srečno vse to, kar mu ljubi Bog ravno pošlje. Tako je ta človek srečen; srečen zato, ker ne zgubi miru dušnega, če tudi ga v resnici zadene kaka nesreča, in o tem v drugem delu.

II. del.

Zemlja ti ni in ne more biti sv. raj. Včasih se vse oberne proti našej volji, vse nas bega, vse nas straši, vse žalosti. Včasih nas nesreča zadene za nesrečo; vse nam gre narobe. Res prav težko je človeku biti mirnega serca in dobre volje. In vendar ne

bi popolnoma zgubili upanja, ko bi se čversteje vdali Bogu in njegovej sv. volji.

Beseda Božja pravi: „Njim, kateri Boga ljubijo, vse v dobro tekne.“ (Rim. 8, 28.) In na usta modrega Salomona govori gospod Bog tako-le: „Pravičnega nič ne žali, naj se mu prigodi, karkoli si bodi.“ (Preg. 12, 21.) Kako tolažilni in sladki ste obe dve te besedi! Kteri ljubijo Boga, njim vse reči, naj so težave ali reve, nesreče in neprijetnosti, križi in nasprotovanja, vse služi na dobro. Kdor ljubi Boga, njega nič ne more vznepokojiti: niti valovi potopa, niti ogenj Sodome, niti meč Faraonov, niti peč Nabukadnecarjeva. Nič nič ga ne more vznemiriti! „Kako je ugodno in sladko to obe-tanje! Pravičnega ne razžalosti nič, naj bi se dogodilo karkoli! Naj se vzdignejo neprijetelji proti njemu — pravičnega nič ne razžalosti. Naj se mu tresejo od mraza in ostre zime ozebli udje, ter nima ničesa, da si peč zakuri, — pravičnega nič ne razžalosti. Naj boleha za nevarno boleznijo in silne bolečine terpi, — pravičnega nič ne razžalosti. Naj mu žuga nevsmiljena smert, naj se mu že odpirajo mračne vrata večnosti, — pravičnega nič ne razžalosti. Naj se vse navskriž bliska, naj grom gromi, silno razsaja vihar, ki vse lomi in prevrača, naj se mu zemlja ziblje pod nogami, on stoji nepremakljivo; kdor zaupa v Boga, stoji kot čversta nepremakljiva skala vsred penečega morja; njega nič, kar nič ne more razžalostiti niti vznemiriti.“

Ali želite, bratje ljubi, da vam navedem prič? Glejte tri po-božne mladenče Izraelske. V ognjenej peči so, pa vendar je mirno jim serce, duša njihova se veseli, in usta njihove radostno prepevajo slavo gospod Bogu. Ali želite prič? Glejte siromaka Joba! Nesreča ga zadene za nesrečo, pa vendar ne upade mu serce. Ali želite prič? Glejte sv. Petra aposteljna! Sedi v temnej ječi, vkovan v težko železje, in vendar je pokojen v duši, v sercu vesel in zadovoljen. Gospod, Bog moj! prava je in živa resnica: Kdor v tebe zaupa, nikdar ne žaluje! Ni drugače, ljubi kristjan! Bodi v kakoršnej koli nesreči in neprijetnosti, ako živo, terdno in z vso dušo veruješ v previdnost Božjo, ako terdno veruješ, da ti vé Oče nebeški za sleherni nesrečo, ktera ti žuga, in za sleherni težavo, ktera te tlači; ako veruješ, da predobri in premodri Oče tvoj nebeški ravna vse steze tvojega življenja, da se ti brez njegove volje, brez njegove vednosti in dopuščenja ne more nič hudega zgoditi, s kratka: ako terdno zaupaš in se udaš Gospodu, svojemu Bogu, — blagor tebi, in preblagor, kajti naj se ti dogodi karkoli, nič te ne more, kar nič niti razžalostiti niti vznepokojiti: Tvoje upanje in tvoja pomoč je v imenu Boga, tvojega gospoda!

Sini Adamovi! poskusimo to, pa se bomo prepričali, da je živo zaupanje v Boga najbolji in gotoveji pripomoček, s katerim si moremo ohraniti serce mirno in pokojno. Upajmo s sinovskim upanjem v Boga, pa se bodemo vverili, da nas ne more nič razžalostiti, nič

vznemiriti. Večkrat je tako vzdihnil pobožni kralj David: „V tebe, o Gospod, zaupam. Zakaj ti si moja moč in moje pribežališče od mladosti moje!“ Tako, bratje mili, vzdihajmo tudi mi pogosto k Bogu, pa se nam bode gotovo razveselilo in s sladkim pokojem vpokojilo razjokano in vznemirjeno serce. Če nas tere siromaštvo, in nimamo ne jedi ne obleke, zaupljivo pogledjmo gori, pa se nam bode razveselilo žalostno serce. — Če nam mori telo neozdravljiva bolezen, če se vsi bolni zvijamo po postelji, posuti kot Lazar s težkimi ranami: zaupljivo pogledjmo gori, pa se nam bode razveselilo in s svetim mirom in pokojem vpokojilo serce. — Če bi nas vse zapustilo, ter ne bi imeli tu zvestega prijatelja niti kakega upanja, ko ne bi imeli človeka na svetu, ki bi nas omiloval! zaupljivo gori povzdignimo svoje oči, pa se nam bode s svetim mirom umirilo užaljeno serce. — Če bi se proti nam vzdignili neprijatelji, ki nas hočejo pogubiti, poštenje in dobro ime nam vzeti, in očerniti nas pred svetom: gori k nebesom povzdignimo svoje oči, pa se nam bode s sla-ikim pokojem vpokojilo nepokojno serce. Da, verne duše kerščanske! poskušajmo to, tako se obnašajmo, pa se bodemo gotovo prepričali, da resnico govori Jeremija prerok: „Blagor človeku, kateri zaupa v Gospoda, in je Gospod njegovo zaupanje.“ (Jer. 17, 7.)

Blagor, pravim, takemu človeku, ker njemu se ne vznepokojuje serce, ako ga zadevajo nesreče kakoršne koli, blagor njemu, ker si tako množi svojo časno srečo, ter se po vsej pravici more imenovati, da je srečen.

Sklep.

Glejte, premili bratje! Koliko dobrega nam izvira iz terdnega zaupanja v Boga. Kjer je tako upanje doma, tam ni nikakoršnega strahu, tam duša ni nepokojna. Dal Bog, da bi vsi okusili ta presladki sad? Okusili ga pa bomo gotovo, ako je delavno naše upanje, to je: ako se poslužimo z vsemi duševnimi in telesnimi močmi in si prizadevamo zvesto, da dosežemo, kar si želimo in upamo od Boga. Kajti Bog ne pomaga tistim, ki se s prekrizanimi rokami naslantajo na edino njegovo pomoč, tudi tistim ne, ki se slepo podajajo v nevarnost. Bog priteče s svojo pomočjo samo takrat, kedar je preslaba pomoč človeška. Zato, bratje premili, delajmo, kar naj več moremo, in vse ostalo izročujmo Bogu, ter nosimo v sercu sladko upanje, da nam bode on vse, tudi najhuje, obrnil na dobro. Konečno vzbujajmo večkrat v sercu pravo, živo zaupanje v Boga, posebno pa tedaj, kedar nas napade kaka nesreča ali nam proti kaka nevarnost. Ti pa, premili naš Gospod, Jezus! ne daj, da nas goljufá upanje; ampak kedar nam bode najhuje, zbudi se, pa zapovej burji in nesrečam, da nas mine vsak strah, da nam se s svetim mirom vmiri in s sladkim pokojem vpokoji serce naše! Amen.

Pridiga za XXV. pobinkoštno nedeljo.

„Pustite, naj oboje raste do žetve.“
Mat. 13, 30.

V v o d.

Čisto in dobro seme je vsejal gospodar na svojo njivo; ali, ko so pospali ljudje, prišel je sovražen človek in posijal ljulike in kokalja po čistej pšenici. Služabniki so zagledali kokalj med pšenico, in se pritožili gospodarju, rekoč: Gospod, od kod kokalj v tvojej pšenici, ali nisi čistega in dobrega semena posejal po svojej njivi? Ali hočeš, da gremo, pa ga populimo? Ne! je odgovoril gospodar, ne storite tega; kajti pobiraje kokalj, mogli bi ž njim izruvat tudi pšenico. „Pustite, naj oboje raste do žetve; takrat pa hočem reči ženjem, naj odberejo eno od drugega, pšenico naj spravijo v mojo žitnico, kokalj pa naj povežejo v snopiče, da se sožge.“ To priliko je pripovedoval nekdam premili Gospod naš, ko je ljudi učil iz ladije. On pa je tudi razložil to priliko svojim učencem. Gospodar, djal je, sem jaz, Sin človekov. Njiva je ta svet, pšenica in kokalj pa so ljudje, eni dobri, eni hudobni. Ženjci so angelji, ki bodejo na sodni dan odbrali dobre od hudobnih, da prejme slehern, kar je bil zaslužil: dobri večno veselje in blagor, hudobni pa večno terpljenje in prekletstvo.

Sini Adamovi! Ko slišite to, kaj si mislite? Ali ne vidite očitno in jasno, da tudi hudobne terpi Bog na tem svetu? Tu je med dobrimi mnogo hudobnih ljudi, pa Bog vendar noče, da jih koj pogubi in iztrebi raz zemlje, ampak jih terpi. In tu si marsikdo misli sam pri sebi: Kako je to, ker je Bog svet in pravičen? Zakaj to terpi vsegamogočni Bog, ki ima v oblasti grom in strela? Zakaj terpi hudobne med dobrimi, zakaj jih ne kaznuje koj s svojo močno roko, naj čutijo, da je on pravičen sodnik in plačevalec vsega hudega? Kako bi se taki zbal in od hudega odvernili, ki bi hoteli morda kaj hudobnega storiti in kako bi lepo bilo na zemlji, ko bi ne terpel Bog grešnikov na tem svetu! Tako morda misli in modruje marsikdo, nezadovoljen z Božjo naredbo na tem svetu. Kratkovidni človek, omolknj, pa ne grajaj Gospoda, Boga svojega! Jaz ti hočem razložiti danes z Božjo pomočjo:

Zakaj da Bog grešnika terpi na svetu?

Vedi, da se to godi iz premodrih razlogov, ker je to dobro.

- 1) Dobro je to in koristno za grešnike;
- 2) Dobro je to in koristno pa tudi za pravične.

Zvesto me poslušajte; ti pa, Bog sveti, blagoslovi nas s svojim nebeškim blagoslovom!

I. del.

Zakaj terpi grešnika Bog na svetu? Zakaj noče, da ga koj po grehu s silo iztrebi raz zemlje? Bog! ali bi se smel grešnik pritožiti proti tebi, ko bi ga kar pri tej priči pogubil in vergel v peklenški prepad? Ali zasuži kaj družega? Ali ni vsak greh neizmerno razžaljenje, ki res zasluži, da se kojs smertjo kaznuje? In ko bi koj po grehu s smertjo kaznil grešnika, ali ne bi moral reči z razbojnikom na križu: „Mi dva po pravici terpiva!“ Neskončno usmiljenje, uklanjam se tebi, in čestim tebe! Nebo in zemlja, vsi narodi tega sveta, in vse dela rok njegovih uklanjajte se z menó Bogu, ker je neizmerno njegovo usmiljenje. On noče smerti grešnikove. Čujte, kaj se je nekdaj dogodilo. Mesto Ninive bilo bi imelo biti razderto in vse razorano, in vsi stanovalci njegovi bili bi imeli biti pomorjeni. Sam Bog je izrekel to strahovito obsodbo, ter naznanil jo grešnemu ljudstvu po preroku Jonu. „Le štirideset dni, in Ninive bodo razdjano.“ (Jon. 3, 4.) Tako je klical in klical prerok, in hodil po ulicah mestnih. In Ninivei so se spokorili, s tim se je potolažil razserjeni Bog, usmilil se jih, ter nič žalega ni storil jim. In Jona je šel iz mesta, sedel pod drevo, pa čakal, kaj bode. Sedeč v senci pod beršljinom, bil je vesel, ker ga sonce ni moglo peči v glavo. Ali Bog vstvari červa; červ ta spodgrize beršljin, in beršljin vsehne. Na to se toliko razžalosti Jona, da si je smert želel. Ali gospod Bog mu reče: „Jona! ti si se razžalostil zavoljo beršljina, pri katerem se nisi trudil, niti storil, da je rastel, da je izrastel; žalosten si bil zavoljo beršljina, ki je v enej noči pognal in v enej noči vsehnil. In jaz se ne bi razžalostil in ne prizanesel Ninivi, v ktorej je čez dvanajst tisoč duš, ktere sem jaz vstvaril, ki so se pokesale svojih grehov in obrnile se k meni? O jaz nočem njih smerti, naj živé in poznajo preveliko moje usmiljenje!“

Sini Adamovi! ako do sedaj niste poznali neizmerne ljubezni in dobrote Božje do grešnikov, poznajte jo sedaj iz te svetopisemske prigodbe. Glejte, kako je Bog milosten in usmiljen grešnikom! On hoče, da tudi oni morajo slaviti njegovo ljubezen in dobroto; on hoče, da vidijo njegovo milostljivost, serce omečé, ter se poboljšajo. In zato govori na usta svojega preroka Ecehiela: „Nočem, da grešnik pogine, ampak da se k meni oberne in živi.“ (Eceh. 33, 11.) Bog sveti, kako si dober in milosten! In vi ljudje še prašate: Zakaj grešnika terpi Bog na svetu? Gospodar, o katerem pripoveduje današnje sveto evangelje, je dal kokalju čas do žetve; in Oče naš nebeški ne bi dal človeku časa, da se zavé in poboljša? On pa bi se

ne usmilil neumerjoče duše, katero je odkupil z dragoceno kervijo edinorojenega svojega Sina? „Nočem, da se grešnik pogubi,“ pravi predobri Bog, „ampak da se oberne k meni in da živi.“ Zato ga na svetu terpi in čaka na pokoro, daje mu časa in priložnosti, skesati se in poboljšati. Ob Noetovem času je Bog 120 let čakal grešnike, da se zavejo in poboljšajo, in še le potem, ko se niso hoteli k njemu obrniti, ko niso hoteli za zveličanje se poslužiti podeljenega časa, potem še le je poslal grozni potop in potopil ves grešni svet. Dokler se ne napolni mera grehov, do tistih mal ima še upanje, da se bode grešnik poboljšal, do tistega časa — — —“, ne stori nam po naših grehih, in ne povračuje nam po naših hudobijah.“ (Psal. 102, 10.) On ravna z grešnikom ravno tako, kakor s kokaljem gospodar v današnjem sv. evangeliju; ravna kot vertnar pri sv. Lukežu z nerodovitnim smokvinim drevesom. Prišel je namreč gospodar, da si naterga sadú s te smokve, ali ni našel ga; zato je zapovedal vertnarju, da ga poseka. Ali vertnar je prosil za smokvino drevo, rekoč: „Gospod, še to leto ga pusti, da ga okopljem, in mu pognojim; morda da bode vendar sad obrodil.“ (Luk. 13, 8.) In tako je že marsiktero nerodovito drevo postalo drevo verlo rodovitno! Nerodovito drevo je bil Savel, ali rodovito drevo je postal Pavel. Ali bi bil postal Savel rodovito drevo, ko bi ga bil Bog tedaj, ko je popotoval v Damask s strelo iz neba vdaril, in mu življenje vzel? — In ti sveta Marija Magdalena! Kaj bi bilo s tebo, ko bi Bog grešnika ne terpel na svetu? In ti sveti Avguštin! tudi ti počesti Boga in zahvali se mu, ker on noče, da koj po grehu iztrebi grešnika raz zemlje. Pomislite, koliko bi bilo praznih mest v nebesih, ko bi ne terpel Bog grešnikov na svetu, ko bi jim ne gledal skozi perste, ko bi jih ne čakal milostno, da se poboljšajo? Koliko svetnikov in svetnic, ki sedaj kot drago kamenje sijejo na Jezusovej kroni, ne bi bilo doseglo večnega življenja, ko bi Bog koj in brezodlašno po grehu grešnike potrebil raz zemlje! Tako se je pa dogodilo večkrat, da je Bog čakal grešnika po neizmernem svojem usmiljenju, da ga je čakal, klical in iskal, dokler ga je priklical in našel; in glej — tisti, ki je poprej bil kokalj, včasih postane pšenica. In tako ravna predobri Bog tudi dan danes. On terpi grešnika na svetu in živi ga na zemlji, da se zave in zdrami, skesá in poboljša. „Ali se ne more dogoditi,“ prása sv. oče Avguštin, „da kateri so danes maloprida kokalj, da jutri postanejo čista pšenica?“ (Serm. 46. de Divers.) Sveti in poveličani Božji ljubljenc! te besede so izvirale prav iz dna duše tvoje; in da je temu tako, ti sam si dokaz in priča; ravno to priča nam tudi tisoč drugih svetih spokornikov, ki so ravno tako, kakor ti, razdrobili grešne vezi, spokorno in sveto živeli in zvesto Bogu služili. O kako je bilo za vse té dobro in zveličalno, da jih Bog ni koj iztrebil z zemlje! Ali bi se bili skesali grehov, ali bi se bili poboljšali, ali bi bili utekli večnej kazni, večnemu ognju in pogub-

ljenju, ko bi ne bil dobri in premilostivi Bog čakal na njih pokoro? O kristjani, o bratje! hvalite in častite predobrega gospod Boga, ki terpi grešnika na svetu, ki noče njegove smerti! Ne govorite nikdar, ta ali ta ni vreden, da ga zemlja nosi! Neglejte na druge, temveč glejte raje sami na-se; kajti kdo izmed vas more reči: jaz sem čist slehernega greha? Položimo roko na srce, pa recimo, da smo grešili proti Bogu, da smo vsi grešniki. Če bi tedaj Bog ne terpel grešnika na svetu, ne bi tudi nas smel terpeti, kajti tudi mi smo grešniki. Morda bi bili mi še veliko hujši kakor je mnogo drugih, ako bi mi bili v tistih okolnostih, v katerih so bili oni. Morda bi bili mi hujši, kakor oni, ako bi mi bili tako slabo in nezadostno izrejeni, kot oni! Morda bi bili mi mnogo prej zderknili in niže padli, ako bi nam bilo hoditi po tistem polzlem potu, kakor njim! Morda bi se bili mi huje pokvarili in doprinašali še veče hudobije, kakor oni, ako bi nam bile nagajale tiste skušnjave, kakor njim. Mogočni in sveti Bog! joj in prejoj vsem nam, če nas na sodbo pokličeš, in če nas začneš soditi po pravičnosti svoje! Zato spoznajmo vsi neskončno usmiljenje Božje, spoznajmo ga in častimo. Ne bodimo s tim nezadovoljni, ker Bog noče, da po svojej pravičnosti grešnika koj po grehu iztrebi raz zemlje. Podverzimo se premodrim naredbam Božjim, in to tim bolj, ker, kakor se hočemo prepričati v drugem delu, ker je to dobro in koristno za pravične.

II. del.

Samo dobrih ni nikjer drugej, kakor v nebesih; samo hudobnih pa tudi nikjer drugej, kakor v peklu. Na tem svetu, ki je v sredi med nebesi in peklom, dobijo se ti in uni; dobijo se dobri in hudobni. Življenje na tem svetu je kot Noetova ladija, kjer bivajo čiste golobice in černi krokarnji; je kot vert, kjer cvetó bele lilije in rudeče rože med ternjem in osatom; je kot njiva, kjer raste dobra pšenica in nepotrebni kokalj. Ali težko je razločiti, kateri ljudje so dobri, in kateri hudobni. Pogostokrat menimo, da je kdo hudoben, pa vendar ni; in nasprotno menimo, da je kdo dober, pa vendar ni dober. Tudi najhujši človek more biti v nekterih rečeh dober, more imeti to ali uno stran. Ali ne more biti ta ali ta dober gospodar, če tudi glavo svojo visoko nosi, če se sirovo obnaša in vse žali? Ali ne more ta ali ta jezična in hudobna žena vendar biti dobra in skerbna mati? Ali ne more tudi najhujši človek storiti kaj dobrega? Ali ne more kak grešnik drugim koristiti s tim, da je marljiv in delaven, da ima lepe dušne zmožnosti? Ali ne more biti človek učen, prebrisan umetnik ali rokodelec, izkušen in delaven poljedelec? K temu pride še to, da so dobri s hudobnimi tako pomešani, s tako ozkimi zvezami zlahte in prijateljstva med sebo zvezani, da

ne bi bilo mogoče brez velike zmešnjave in škode odločiti ene od drugih. Služabniki v današnji evangeljski priliki so hoteli iti na njivo, in popeljati kokalj, ki je pognal med pšenico. Ali modri gospodar jim tega ni dopustil, ker je vedel, da bi utegnili s kokaljem tudi pšenico izruvati. Tako bi se, dragi moji, godilo tudi nam na velikej njivi vesoljnega sveta, ko bi gospod Bog vselej ravnal z grešniki, koj po svoji pravičnosti. Ah, koliko bi se pšeničnih stebelc izruvalo s kokaljem! Kako velika in nenadomestljiva škoda bi izvirala iz tega tudi pravičnim! Zgubili bi otroci svoje stariše, rodbine svoje oskerbnike, gospodarji svojo družino, družina svoje gospodarje. Ali ne bi s tim svet si več škodoval, kakor koristil? Tedaj naj tudi tisti, ki niso nikoli odstopili od steze pravičnosti, naj tudi oni hvalijo in časté Boga, ker je tudi za-nje dobro in koristno, da terpi grešnika Bog na svetu.

Pa pojdemo dalje ter preiskujmo še dalje, zakaj je to za pravične dobro in koristno. Veliki cerkveni učitelj, sv. Avguštin, govori tako-le: „Slehern grešnik živi ali zato, da se poboljša, ali pa zato, da se po njem pravični uterdijo v dobrem.“ (In Psalm. 54.) In tudi ni drugače, bratje mili! Bog daje hudobnim življenje na svetu, da skušajo dobre, da imajo oni tim večo priložnost poterditi svojo sterpljivost. Rožo je lepo pogledati, in prijeten je tudi njen duh, pa vendar cvete med ternjem, kjer ni niti lepo, niti ugodno. Ravno tako ne morejo pravični sami po sebi tako napredovati v dobrem, kakor med hudobnimi. „Zagotoviti vas morem, djala je nekdanj sveta Brigita, da dobri in pravični ne bi mogli obstajati v dobrem, ako jih ne napadajo in preganjajo hudobni in brezbožni.“ In iz tega se morete prepričati, verne duše keršanske, da se med hudobnimi morete včverstiti v dobrem, da vsled njih morete postajati bolji in bolji, ter si tako večih zaslug zaslužiti za nebesa. Kako je tedaj dobro tudi za vas, da živite med napečnimi, kot rože med ternjem! Kako je to za vas dobro in zveličalno, ker Bog noče, da grešnika koj iztrebi raz zemlje! Sodite sami, ali ni temu tako? Kedaj smo, prašam vas, previdnejši v svojih besedah in delih, kakor takrat, kedar nas obdajajo hudobni ljudje? Kedaj z večo udanostjo hitimo k Bogu, kakor tedaj, ko so okoli nas hudobni ljudje, ki nam nastavljajo zanjke in mreže? Ali se ne oživi v nas vera, ali se ne izbudimo iz duhovnega dremanja, ko vidimo, kako drugoverci in nejeverci brusijo svoj jezik ob našo vero, ko vidimo in slišimo, kako jo zasmehujejo in gerdé? Kako dalječ je kdo dognal v popolnomasti, kako je kdo pobožen in popolnoma postal, to se vidi najbolje v skušnjavah in nevarnostih. V teh se poskuša človek; v njih se vidi, kakošen da je; po njih se človek vterduje v dobrem, v njih mu raste čednost in se množé zasluge za nebesa. Ti dobra, verna in miroljubna žena, imaš hudobnega, nejevernega in prepirljivega moža. Ah, smiliš se mi! ali potolaži se; kajti če posnemaš bogoljubnega Daniela, ki je tudi moral živeti med hudobnimi in grešnimi

ljudmi, ni slabo za-te, ampak celo dobro in koristno. Tudi tebi pravi sv. Brigita: „Sin! ne bi mogel obstajati v dobrem, ko bi te ne napadali in ne preganjali hudobni in napečni.“ — Ti, bratec, živiš med ljudmi, ki bi te, ko bi mogli, vtopili v žlici vode. Ah, smiliš se mi! ali potolaži se, kajti če posnemaš pobožnega Davida, ako se tako obnašaš do svojih sovražnikov, kakor se je obnašal on do svojega sovražnika Savla, to ni slabo za-te, ampak celo dobro in koristno. Tudi tebi pravi sveta Brigita: „Sin, ne bi mogel obstajati v dobrem, ko bi te ne napadali in ne preganjali hudobni in napečni.“ — Bratje in sestre v Jezusu! kako bi bilo za nas dobro in koristno, ako bi, ker živimo med hudobnimi in grešnimi ljudmi, vedno ostali Bogu zvesti! Kako bi se očistila in doveršila naša pobožnost in čednost, kako bi se uterdili in včverstili v dobrem! In kolike cene in vrednosti bila bi naša pobožnost in pravičnost in kolikega plačila vredna, če bi med grešnimi ljudmi ostali pobožni, čisti in pravični! Dober biti med dobrimi, to ni težko in toliko vredno; ali med hudobnimi dober biti in dober ostati, to je junastvo, to je pobožnost, ki zasluži večno krono, krono nebeškega zveličanja. Tako krono si je zaslužil Tobija, ker tudi med malikovalci ni nehal moliti pravega Boga. Tako krono si je zaslužil Jožef Egipški, ker je v domu, v katerem je gospodovala žena grešnica, ostal dober. Tako krono si je zaslužil Lot, ki v sredi grešnih Sodomcev ni ogrešil duše svoje. Tako krono si je zaslužil Noe, ki je v sredi razuzdanega in hudobnega sveta ostal dober. Tako krono, tako plačilo bodemo prejeli mi vsi, ako si ohranimo dušo čisto od slehernega greha. In kedar bodete prejeli tako krono, krono nebeško, tedaj bote klicali: „Sveti Bog, dobro je bilo za nas in koristno, ker si grešnike terpel na svetu!“

Sklep.

Nehajte tedaj tožiti zastran tega, kar Bog dela na tem svetu. Kar Bog dela, vse prav naredi. Premodro in predobro je, da terpi grešnika na tem svetu. Ne godernajte, ker Bog daje tudi kokalju rasti pri vas na zemlji. Glejte in skerbite samo za to, da tudi vi ne bodete kokalj. — Vas pa, ki še sedaj spadate med kokalj, ah pri usmiljenju Božjem in pri vsem, kar vam je milo in drago, prosim: zavedite se, spametujte se! Ne mislite, da vas bode Bog vedno terpel na svetu. Sedaj je čas milosti; ali kedar mine, takrat pa nastopi čas pravice, in takrat vas bode Bog odločil od dobrih. Tedaj dokler čas milosti teče, spametujte se, obrnite se k Bogu, poboljšajte svoje življenje, ter bodite dobra pšenica, da vas kedaj shranijo v nebeško žitnico. — Ti pa, premili gospod naš Jezus Kristus! sveti nam sedaj vedno s svojim božjim izgledom, da tudi mi terpimo grešnike, kakor jih ti terpiš, da jim storimo vse dobro, kakor jim tudi ti storiš. Amen.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Č. gg. so dobili fare: Jan. baron Aichelburg faro Motnico, Welbič Jož. faro Št. Peter blizo Št. Vida, Sever Lovro faro Blačani, Milar Jan. faro Kotmaraves, Tavšič Jož. faro Hodišče in Zablatnik Jan. faro Št. Ij. Č. g. Fric Jož. gre za eksposita v Žrelec; č. g. Jörer Jož. za provizorja na Zamelsberg, in č. g. Kochgruber Juri je imenovan za stolnega pridigarja in kaplana v Celovcu. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Haindl Karol na sv. Višarje; Baumgartner Mih. v Št. Boštjan pri Ojstrovem; Koler Jan. v Greifenburg in Keznar Ant. v mesto Pliberk. — Za kaplane stopijo v pastirsko službo č. gg. novoposvečenci: Karpf Val. v Grabštanju; Khuen Bogomil v Bergu; Pogačnik Jož. na Radišah; Primožič v nemškem Bleiberzi; Rebernik Janez v Grebinji; Rupnik Jul. v Sokovem, in Šavbah Jan. v Doberlivasi. — Umerli so č. gg. Kiršner Avguš., fajm. v pokoji v Št. Janžu; O. Majrad žl. Galenstein, profesor b. r. in Maierhofer Juri, kaplan v Lipi. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Bartol Jern. je dobil Lipoglavsko faro. Č. gg. so prestavljeni: Malaverh Greg. v Cerklje, Kumar Al. v Naklo, Vovk Mat. v Mokronog, Pristov Šim. v Žire, Pekovec Jož. k Stari cerkvi na Kočev. in Boncelj Fr. v Sorico. — Umerli so č. gg.: Osana Ant., Kogovšek Miha in O. Viktorin Vinc. Čeh. R. I. P.

Lavantinska škofija: Č. g. Dietrich Urban je postal nadžupnik pri sv. Martinu poleg slov. Gradca; č. g. Polc Fr., provizor v Vitanji; č. g. Zorko Jan, provizor pri Št. Jungerti na Pohorji, in čast. gosp. Lacko Anton, vikar pri stolni cerkvi v Mariboru. — Prestavljena sta č. gg. kaplana: Vihar Filip v Ormuž in Jan. za II. v Vitanje. Za kaplane so vmeščeni č. gg. novomešniki: Kukovič Avg. za III. v Celje; Kunec Janez v Svetinje, in Jug Fr. k sv. Martinu v Rožni dolini. Faro sv. Martina pri Gornjem Gradu oskerbljujejo začasno č. oo. frančiškani iz Nazar. — Č. g. Vanič Anton, župnik pri Št. Jungerti na Pohorju, je 2. julija t. l. umrl. R. I. P.